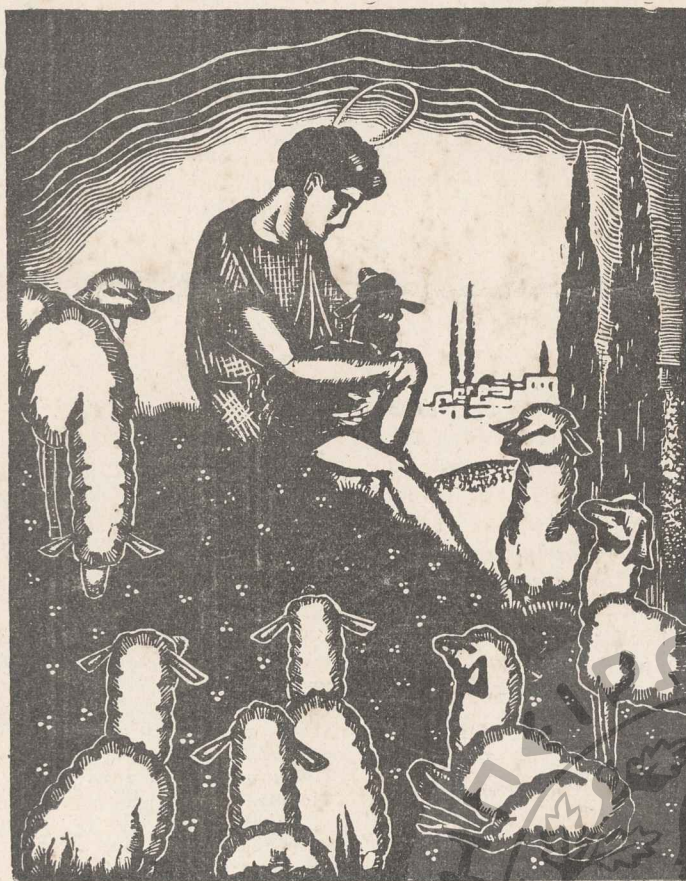

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΟΥ JAMES REID

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΗΣ "ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ 1916,"

“Ο ΦΙΛΟΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ,,

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Π. ΔΗΜΑΡΑ ΦΑΝΗΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Α. ΓΕΩΡΓΙΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΤ. ΠΑΝΑΤΛΗΣ
Η. ΤΖΑΛΙΚΗ Μ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΝΟΥΤΑΡΟΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Ν. ΠΟΘΟΣ

ΠΛ. ΔΡΑΚΟΥΛΗΣ, ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ. (ΛΟΝΔΙΝΟΝ)
ΟΛΓΑ ΖΙΜΜΕΡ, ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΝ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΩ.
Μ. RHODES ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ. (FLORIDA)

Ἀνταποκρίσεις καὶ συνδρομαὶ διὰ τὸ περιοδικὸν δέον νὰ ἀπευθύνωνται εἰς τὸν διευθυντὴν

ΧΑΡΙΛΑΟΝ ΛΑΓΟΥΔΑΚΗΝ

Ὁδὸς Πινδάρου, 4α, Ἀθήναι.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ - 1916

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 21Α, ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΛΟΥΚΑΣ ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ ΡΟΥΦΟΣ
Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΦΙΛΩΝ
Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΩΝΣΤ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΑΜΙΑΣ ΡΕΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΑΛΕΞΙΟΥ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΓΓΕΛ. ΚΟΝΤΟΣΤΑΤΟΥ ΟΜΗΡΟΣ ΝΤΕΪΒΗΣ
ΑΛΕΞ. ΧΩΡΕΜΗ ΧΕΡΜΠΕΡΤ ΛΑΝΣΔΕΪΛ
ΣΟΦΙΑ ΝΤΕΜΙΝΤΩΦ ΘΕΜ. Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ
ΑΘΑΝ. ΓΚΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΜΕΝΕΛ. ΣΑΚΟΡΑΦΟΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

ΕΛΛΑΣ ΔΡΑΧ. 25 ΑΓΓΛΙΑ ΣΕΛ. 3
ΑΜΕΡΙΚΗ ΔΟΛ. 0,75 ΑΛΛΑΙ ΧΩΡΑΙ ΦΡ. 8

Η ΕΦΕΤΕΙΝΗ ΕΟΡΤΗ

Ἡ «Παγκόσμιος Ἡμέρα τῶν Ζώων» ἐδρῖσκει δλονὲν περισσοτέραν ἀπήχησιν εἰς τὸ κοινόν, ὥστε κατ' ἔτος πλουτίζεται μετὰ τὴν συμμετοχὴν περισσοτέρων. Ὁ τύπος—ὅπως πάντοτε—ἐκαμε τὸ καθήκον του, οἱ πρόσκοποι ἐπίσης μᾶς ἐβοήθησαν παντοῦ ὅπου ἠδύναντο. Τὸ κήρυγμα τῆς ἀγάπης πρὸς τὰ ζῶα ἐσαλπίσθη αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐντονώτερον καὶ—χάρις εἰς τὴν πρακτικωτάτην ιδέαν τῆς βραβεύσεως τῶν μᾶλλον περιποιημένων ζώων φόρτου εἰς σχετικὴν ἐκδήσιν—ἐφθάσε μέχρι τῆς κατοικίας καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖνων οἱ ὅποιοι τὸ χρειάζονται ὥστε περισσότερον, λόγῳ τῆς καθημερινῆς τῶν ἐπαφῆς μετὰ τὰ ζῶα, δηλαδὴ τοὺς καρραγωγεῖς. Γενικῶς τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν τύχην τῶν ζώων, τῶν ἀφανῶν συνεργατῶν τοῦ ἀνθρώπου, ἐπεκτείνεται εἰς εὐρύτερον κύκλον. Ἡ πρόοδος αὕτη μᾶς δίδει τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ ἐφετεινὴ μας ἐργασία θὰ εἶναι μᾶλλον ἀποτελεσματικὴ καὶ ὅτι, μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων ὡς πρὸς τὸ φιλώτρον καὶ τὸ λωρίον, θὰ ἐκλείψῃ ἐπὶ τέλους τὸ αἶσχος τῆς φόλας. Τὸ σύνθημα τῆς ἐορτῆς καὶ τῆς ἐφετεινῆς μας προσπαθείας εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὅποιο ὁ κ. Μακρῆς ἀνέπτυξεν εἰς τὴν διάλεξίν του, ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσού», ἡ προσπάθεια δηλαδὴ ν' ἀντιληφθῶμεν τὰ ζῶα ὡς ὑπάρξεις προικισμένας μετὰ ψυχικὰς ιδιότητας καὶ ἀρετάς, ἐγγνωμοσύνης, ἀφοσιώσεως κ.τ.λ., αἱ ὁποῖαι αὐξάνουν τὰς ὑποχρεώσεις μας καὶ μᾶς ἐπιβάλλουν νὰ μὴ ὑπολειφθῶμεν αὐτῶν, τοῦλάχιστον...

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Πληροφορούμεθα ὅτι ἡ Κοινότης Ποταμοῦ (Κυθῆρων) κατόπιν συστάσεων τῆς ἐφημερίδος «Φωνὴ τῶν Κυθῆρων» ἐψήφισε, καὶ μάλιστα δημοφώνως, τὴν κατασκευὴν τῶν μεγάλων ὑποστέγων, διὰ τὴν στέγασιν τῶν ζώων τὰ ὅποια οἱ χωρικοὶ ὅλης τῆς νήσου φέρουν ἐκεῖ εἰς τὴν καθ' ἐκαστὴν Κυριακὴν τελουμένην Ἑμποροπανήγυριν. Ἐκφράζομεν θερμὰ συγχαρητήρια πρὸς τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον Ποταμοῦ, διὰ τὴν ὥραιαν αὐτὴν χειρονομίαν, ἡ ὁποία τιμᾷ πράγματι τὸν πολιτισμὸν τοῦ τόπου, καὶ εὐχόμεθα ὅτι καὶ ἄλλαι Κοινότητες θὰ μιμηθῶν τὸ παράδειγμα τῆς.

*

Ἀπὸ καμμίαν ἐργασίαν δὲν λείπουν οἱ ἐπικριταί, ὥστε δὲν ἔλειψαν καὶ ἀπὸ τὴν ἰδικήν μας. Ἀπὸ μίαν ἀπάντησιν ἐκ μέρους τῆς Κας Ρένας Παπαδοπούλου, ταμίου τῆς Ἑταιρίας μας, πρὸς τοιαύτην ἐπικρίσιν, δημοσιεύομεν κατωτέρω ἀπόσπασμα, τὸ ὅποιο ἀνασκευάζει τὰ κατὰ τῆς ὑγιούς ζωοφιλίας πρόχειρα καὶ ἀμελέτητα ἐπιχειρήματα. Πολὺ ὀρθῶς γράφει:

«... Προκειμένου μετὰ ἀνθρώπου καὶ ζώου, θὰ προτιμήσωμεν βεβαίως τὸν ἀνθρώπον, ἀλλ' ἀφοῦ ἐλεήσωμεν τὸν ἕνα, διατὶ νὰ μὴ εὐεργετήσωμεν καὶ τὸ ἄλλο; Ὁμολογῶ ὅτι μερικοὶ δεικνύουν πρὸς τὰ ζῶα ὑπερβολικὴν ἀγάπην, ἀλλ' εἰς τοῦτο πταίει ἡ κρίσις των, ἡ τὰ ἀνισόροπα νεῦρα των. Τὸ νὰ ἐκλαμβάνῃ τις ὅμως τὸ τοιοῦτον ὡς ἐπιχείρημα ἐναντίον τῆς ζωοφιλίας, εἶναι πνευματικὴ πλάνη χειροτέρα τῆς ἰδικῆς των. Πολυτελὴ ἔξοδα χάριν τῶν ζώων εἶναι βεβαίως κατακριτέα, ἀλλ' ἐάν τις μέμφεται μίαν γυναῖκα διότι ἐξοδεύει μερικὰς δραχμάς διὰ νὰ ράψῃ, τὸν χειμῶνα, ἕνα ἐπενδύτην εἰς τὴν σκυλίτσα τῆς, διατὶ λησμονεῖ νὰ μέμφεται μυριάκις αὐστηρότερον ἐκείνην ἡ ὁποία ἐξοδεύει χιλιάδας, διὰ νὰ ἐκδώσιν ὀλοζώντανα κολίβρια ἢ ἄλλα χαριτωμένα καὶ ἀθῶα πουλάκια, τῶν ὁποίων τὸ πτέρωμα θὰ χορηγηθῇ πρὸς στολισμὸν τοῦ πύλου τῆς; Ἄς μὴ λησμονώμεν ἄλλωστε ὅτι ἡ αὕτη καρδιά δὲν δύναται νὰ εἶναι ταυτοχρόνως φιλεύσπλαχνος καὶ σκληρὰ ὁποῖος εἶναι πονετικὸς πρὸς τὸ ζῶον, θὰ εἶναι καὶ πρὸς τὸν ἀνθρώπον».

Η ΑΓΑΠΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΖΩΑ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΝ ΚΑΘΗΚΟΝ

«Εἰς γὰρ ψυχὴν μὴ φιλόζωνον, οὐκ εἰσελεύσεται σοφία».

ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Ἡ ἐορτὴ τῶν Χριστουγέννων, μετὰ τὴν πελωρίαν σημασίαν τῆς δι' ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὰ προβλήματα τῆς, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ ἔχῃ ἀντίκτυπον εἰς κάθε θέμα τῆς ζωῆς, ὥστε καὶ διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς ζωοφιλίας δὲν εἶναι κάτι ἀδιάφορον.

Ἡ συμπάθεια πρὸς τὰ ζῶα, ὅταν δὲν πρόκειται—νὰ ἐξηγούμεθα—περὶ ἰδιοτροπίας, ονομισμοῦ ἢ ἀκόμῃ καὶ ὑστερισμοῦ, εἶναι ἕνα καθήκον μᾶς ἐξευλιγμένης ψυχῆς, ἡ ὁποία ἔχει ἐπὶ γένωσιν τοῦ ὕψους τῆς ἀξίας τῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ βάθους τῶν ὑποχρεώσεών τῆς. Ὑπάρχει βέβαια ἱεραρχία καθηκόντων, ὥστε κάποτε ἕνα κατώτερον καθήκον θυσιάζεται εἰς ἕνα ἀνώτερον. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ σεβασθῇ—ἢ, μᾶλλον, νὰ λέγῃ ἀπλῶς ὅτι σέβεται—ἐν ἀπὸ τὰ ἀνώτερα καὶ νὰ διαγράψῃ ἐντελῶς ὅλα τὰ ἄλλα. Αὐτὸ θὰ ἐμαρτύρει διάθεσιν ν' ἀπαλλαγῇ κανεὶς ἀπὸ κάτι πού τὸ θεωρεῖ ὀχληρόν καὶ θὰ ἐπρόδιδε ὅτι ἡ παραχώρησις μας, νὰ σεβασθῶμεν τὸ ἐν καθήκον, γίνεται ἀπὸ ἀπλὴν ἐξωτερικὴν ἀνάγκην. Καὶ ὅμως, δυστυχισμένη εἶναι ἡ ζωὴ, χωρὶς τὴν χαρὰν πού τῆς προσδίδει τὸ καθήκον!...

Ἄς μὴ διαμαρτύρωνται λοιπὸν—ἐν ὀνόματι δῆθεν τοῦ ἀνθρώπου!—οἱ ὀλίγοι ἀντιπολιτευόμενοι τὴν ζωοφιλίαν. Ἐκεῖνοι πού νομίζουν ὅτι εἰς τὴν ψυχὴν των δὲν ὑπάρχει—ἐνεκα δῆθεν τῆς φροντίδος διὰ τοὺς ἀνθρώπους—τόπος δι' ὀλίγον οἶκτον καὶ συμπάθειαν πρὸς τὰ ζῶα, δὲν ἐνδιαφέρουν τὴν κίνησιν μας, ὅπως ἀκριβῶς δὲν ἔχουν καμμίαν σχεσιν μαζύ τῆς οἱ ἀπὸ ἰδιορρημίαν καὶ ἐκκεντρικότητα δῆθεν φιλόζωοι.

Τὴν κίνησιν μας ἡμποροῦν νὰ τὴν βοηθήσουν ἐκεῖνοι πού ἐβάπτισαν τὴν ψυχὴν των εἰς τὴν καλωσύνην καὶ αἰσθάνονται ὅτι τοὺς περισσεύει πάντοτε, διότι ὅσον δίδουν, τόσον αὐξάνει καὶ πλουτίζεται.

Δὲν ὑπάρχει κανεὶς ὑπολογισμὸς εἰς τὴν ἀγάπην αὐτήν, καμμία ὑστεροβουλία καὶ καμμία ἐξάρτησις τῆς ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα

πού πρόκειται νὰ ἔχῃ, ὅπως ἐπίσης δὲν ὑπάρχει κανεὶς περιορισμὸς, μόνον μέσα εἰς τὸν ἀνθρώπινον κύκλον, ἂν καὶ ὁ κύκλος αὐτὸς εἶναι βεβαίως ὁ πρῶτος καὶ ὁ σημαντικώτερος. Μία τοιαύτη ἀγάπη δὲν ὑπάρχει—μπορεῖ νὰ εἰπῇ κανεὶς—διὰ τὸν ἀγαπώμενον, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὸν τὸν ἀγαπῶντα, τοῦ ὁποίου τὸν ἐσωτερικὸν κόσμον λαμπρύνει μετὰ τὴν χάριν καὶ τὴν εὐφροσύνην τῆς. Εἶναι ἀνθρῶπις τῆς ψυχῆς ἡ ἀγάπη, κάτι πού τὴν μεταβάλλει καὶ τὴν χρωματίζει μετὰ χρῶμα λαμπρόν. Ἡ γενικότης αὐτῆς τῆς ἐπιτρέπει νὰ ἀγκαλιάσῃ μετὰ τὴν συμπάθειάν τῆς κάθε τι πού ὑπάρχει καὶ, ἀκόμῃ περισσότερον, κάθε τι πού ἔχει ζωὴν καὶ τῆς ἐπιβάλλει νὰ τὸ συντηρῇ καὶ νὰ τὸ χρησιμοποιῇ χωρὶς πνεῦμα καταστροφῆς, αὐτὸ τὸ κάτι πού δὲν ἐκρίθη περὶ τὸν νὰ περιληφθῇ μέσα εἰς τὸ πλαίσιον τῆς Δημιουργίας.

Μία τοιαύτη ὅμως μεταβολὴ τῆς ψυχῆς, οὐσιαστικὴ καὶ βαθειά, δὲν εἶναι κάτι πού εὐκόλως ἐπιτυγχάνεται. Ακριβῶς δὲ μίαν τοιαύτην ἀναβάπτισιν τῆς ψυχῆς ἤλθε νὰ κηρύξῃ ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος ἐγεννᾶτο, κάποιαν νύκτα σὰν αὐτὲς πού περνοῦμε, δίπλα εἰς τὰ ζῶα ἐνὸς σταύλου...

Ω

Ὅσον μικροτέρα εἶναι ἡ δύναμις τῆς ἀντιστάσεως καὶ τῆς ἀμύνης, τόσον μεγαλειότερον εἶναι τὸ καθήκον τῶν διανοητικῶς ἰσχυρῶν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀδυνάτων.

Μετὰ τὸ ἀδῶο καιδάκι, ἔρχεται τὸ ζῶον.

Δὲν ὑπάρχει δὲ εὐγενεστέρα ἀσχορία καὶ δικαιοτέρος ἀγὼν τοῦ ἐσιδηκόμενου διὰ τῆς ἑλαιορίας τῆς Προσλασίας τῶν ζώων. Διὰ τοῦτο συρραίρω ἀπὸ καρδίας τοὺς ἰδρύσαντας τὴν σχετικὴν ἐλαιορίαν.

Δ. Γ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ
Πρόεδρος Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΞΕΧΝΑ

Ο ΑΘΙΚΟ ΤΗΣ ΙΑΠΩΝΙΑΣ

[Οι αναγνώσται του «Φίλου των Ζώων» θα έπρόσεξαν ίσως, εις το προηγούμενον τεύχος, μικρόν σημείωμα διὰ τὸν «σκύλον ποὺ δὲν ξεχνᾷ». Ἡ διεύθυνσις τοῦ Περιοδικοῦ ἐξήγησε δι' ἐπιστολῆς περισσοτέρας λεπτομερείας τῆς ἀληθοῦς συγκινητικῆς αὐτῆς ἱστορίας, ἀπὸ τὸν καθηγητὴν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Τόκιο κ. **Τ. Χιρόϊ**, ὁ ὁποῖος ἱδρύσε πρὸ 37 ἐτῶν, εὐθὺς μόλις ἐπεράτωσε τὰς σπουδὰς του, τὴν ἐν **Τόκιο** «Ἑταιρείαν τῶν Ζωοφίλων». Ὁ κ. καθηγητὴς παρέσχε μὲ ἐξαιρετικὴν προθυμίαν ὅλας τὰς αἰτηθείσας πληροφορίας, συνοδεύων αὐτάς καὶ μὲ τὰς δημοσιευομένας σχετικὰς φωτογραφίας, ἐν ἐπιστολῇ του ἣτις πάλαιται ἀπὸ συγκλίνησιν, διότι, ὡς ὁ ἴδιος γράφει, αἱ πληροφορίες του πρόκειται νὰ δημοσιευθῶν εἰς περιοδικὸν ἐκδιδόμενον εἰς τὴν χώραν τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Σωκράτους. Βεβαίως μὲν τὸν ἐκλεκτὸν ζωφίλον, ὅτι καὶ ἡμεῖς μετὰ πολλῆς συγκινήσεως ἐδέχθημεν τὸν εὐλαβὴ χαιρετισμὸν τοῦ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα καὶ ἀνεγνώσαμεν λέξεις γραμμένας δι' ἑλληνικῶν χαρακτήρων ἐν ἐπιστολῇ προσερχομένῃ ἀπὸ τὰ βῆθη τῆς **Ἀπὸ Ἀνατολῆς**.

Κατωτέρω συνεργάτης τοῦ «Φίλου τῶν Ζώων» ἀφηγεῖται χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας τὴν ἱστορίαν τοῦ «σκύλου ποὺ δὲν ξεχνᾷ», ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πληροφοριῶν τοῦ καθηγητοῦ κ. **Τ. Χιρόϊ**].

Ὁ **Εἰζαβούρω Ουένω**, καθηγητὴς τῆς Γεωργικῆς Σχολῆς τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Τόκιο, ἦταν ἕνας μελίχιος καὶ πρᾶος ἄνθρωπος, γεμᾶτος πάντοτε ἀπὸ μιᾶ βαθείᾳ καὶ οὐσιαστικῇ ἀγάπῃ πρὸς ὅλα τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀγάπη, ἡ καλωσύνη, ἦταν κάτι ζυμωμένο ἐντελῶς μὲ τὸν χαρακτήρα του, κάτι ποὺ τὸ ἀισθανόταν καθένας ποὺ τὸν ἐπλησίαζε. Μιὰ ἀγάπη πρὸς τὰ ἀπλᾶ, τὰ ταπεινὰ ἔστω καὶ γιὰ τοὺς πολλοὺς ἀνάξια λόγου, ἀγάπη πρὸς τοὺς ὁμοίους του, ἀλλὰ καὶ πρὸς κάθε δημιουργημὰ τοῦ Θεοῦ. Τὰ ζῶα, οἱ πιστοὶ καὶ ἀφανεῖς φίλοι τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ περνοῦν τὴν ζωὴ των καὶ πεθαίνουν γιὰ χάρι του, ἦταν πάντοτε γι' αὐτὸν ἀντικείμενον συμπαιδείας καὶ πάντοτε εὕρισκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ περιποιηθῇ κάποιον δυστυχισμένο ζῶον στὸ σπίτι του.

Στὰ 1922 ἀπέκτησε ἕνα ὠραῖο σκυλάκι ἀπὸ τὴν Ἀκίτα, μιὰ ἐπαρχία στὰ Βόρεια τῆς Ἰαπωνίας ποὺ φημίζεται γιὰ τὰ σκυλιὰ τῆς. Τὸ σκυλάκι αὐτὸ τὸ ἔλεγαν Ἀθί καί, χαϊδευτικά, μὲ τὸ γιापωνέζικο ὑποκοριστικὸ ποὺ μοιάζει μὲ τὸ ἑλληνικὸ «—ακος», Ἀθίκο. Ὁ Ἀθίκο λοιπὸν αὐτὸς ἔδειξε ἀπ' τὴν

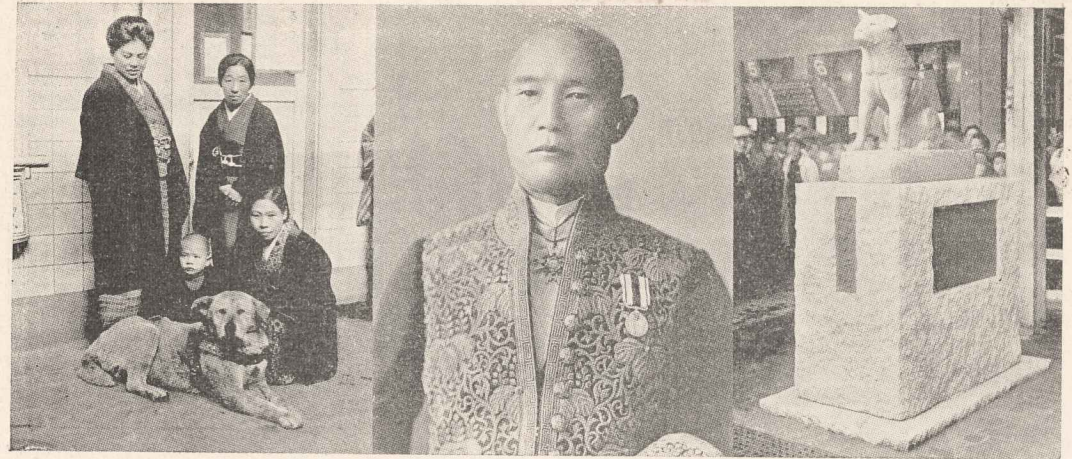
ἀρχὴ ἐξαιρετικὴ ἀφοσίωσι πρὸς τὸν κύριό του. Τὰ σκυλιὰ ἀγαποῦν πάντα τὸν κύριό τους, ἀλλὰ ὁ Ἀθίκο εἶχε κάτι ἐξαιρετικὸ μέσα του καὶ σ' αὐτὸ τὸ κάτι ἐμίλησε, φαίνεται, πολὺ βαθεῖα ἡ γεμάτη καλωσύνη καὶ στοργὴ συμπεριφορὰ τοῦ κυρίου του.

Κάθε πρωὶ ὁ καθηγητὴς **Εἰζαβούρω Ουένω** ἔπερνε τὸν δρόμον γιὰ τὸν σταθμὸ τῆς Σιβουῖα, ἀπὸ ὅπου τὸ τραῖνο τὸν μετέφερε στὴν Γεωργικὴ Σχολή, γιὰ τὸ μάθημά του. Καὶ κάθε πρωὶ ὁ Ἀθίκο ἤσυχχα ἔπερνε τὸν ἴδιον δρόμον, πίσω ἀπὸ τὸν κύριό του, ἀκολουθώντας τὰ βήματά του. Προσπάθησαν νὰ τὸν ἐμποδίσουν, ἀλλὰ ἐστᾶθη ἐντελῶς ἀδύνατον. Ὁ καλὸς σκύλος, χωρὶς κἄν θυμοὺς καὶ ἀγριέμματα, εὕρισκε πάντα τὸν τρόπο νὰ πάη μαζὺ μὲ τὸν κύριό του.

Τὸν ἐλυπήθηκαν λοιπὸν καὶ τὸν ἄφησαν. Ἐπὶ δύο χρόνια, ποτὲ ὁ καθηγητὴς **Εἰζαβούρω Ουένω** δὲν ἐπῆγε μόνος εἰς τὸν σταθμὸ. Μὲ τὴν ζέστη ὅπως καὶ μὲ τὸ κρῦο, μὲ τὸν ἀέρα ὅσο καὶ μὲ τὴ βροχή, ὁ Ἀθίκο ἦταν πάντα κάθε πρωὶ, στὴν ὥρα του, ἑτοιμος νὰ συνοδεύσῃ τὸν κύριό του. Ἐπῆγαν μαζὺ του ὡς τὸν σταθμὸ, τὸν ἔβλεπε νὰ μπαίνει στὸ τραῖνο καὶ νὰ φεύγῃ, τὸν παρακολουθοῦσε μὲ τὸ μάτι καί, ὅταν τὸν ἔχανε, ἔπερνε πάλι σιγά-σιγά τὸν δρόμον γιὰ τὸ σπίτι. Καὶ ἐπὶ δύο ἔτη ποτὲ ὁ καθηγητὴς δὲν ἐγύρισε μόνος του τὸ ἀπόγευμα. Τὴν ὥρισμένη ὥρα ὁ Ἀθίκο βρισκόταν στὸν σταθμὸ καί, μὲ τὰ μάτια στυλωμένα πέρα μακριά, ἐπερίμενε τὸ τραῖνο ποὺ θὰ ἔφερνε τὸν κύριό του. Τὸν ἔβλεπε νὰ κατεβαίνει, ἐπιδούσε γιὰ λίγο τριγύρω του γεμᾶτος εὐτυχία καί, ὕστερ' ἀπὸ ἕνα χάδι τοῦ κυρίου του, ἔπερνε τὴ θέσιν του, πίσω. Ὁ Ἀθίκο ἦταν ἡ σκιὰ τοῦ κυρίου του.

Κάποτε, στὶς 21 Μαΐου 1924, ὁ καθηγητὴς δὲν ἐγύρισε στὴν συνηθισμένη του ὥρα. Δὲν ἐγύρισε καθόλου. Εἶχε φύγει ἀπὸ τὴν ζωὴ αὐτή. Ὁ Ἀθίκο εἶδε τὸν ἥλιο νὰ δύῃ καὶ ν' ἀνάβουν τὰ φῶτα τοῦ σταθμοῦ, χωρὶς νὰ φανῇ πουθενὰ ὁ κύριός του. Καί, γιὰ πρώτη φορά, ἐγύρισε στὸ σπίτι μόνος, μὲ τὴν δυστυχία πίσω ἀπὸ τὰ ὀλιμμένα, ἥσυχχα μάτια του.

Τὴν ἄλλῃ μέρα τὸ πρωὶ, ἀδίκως ἐπερίμενε τὸν κύριό του γιὰ νὰ τὸν συνοδεύσῃ στὸν σταθμὸ. Ἡ πεῖδι βαθεῖα καὶ σκοτεινὴ ἀπορία ἦταν χυμένη στὴν ὄψιν του. Τριγύριζε γύρω ἀπὸ τὴν πόρτα, προχωροῦσε λίγο πεῖδι πέρα, ξαναγύριζε καί, τέλος, ἀποφασιστικὰ κατευ-

Ὁ Ἀθίκο, οἱ κύριοί του καὶ τὸ ἄγαλμα ποὺ τοῦ ἀνήγειραν.

θύνθηκε πρὸς τὸν σταθμὸ. Ἀπὸ ὅλες τὶς διατυπώσεις τῆς κηδείας, ὁ Ἀθίκο δὲν εἶχε καταλάβει τίποτε. Αὐτὸς, ἀπλούστατα, ἐπερίμενε νὰ τὸν ἰδῇ νὰ κατεβαίνει τὶς σκάλες, νὰ τοῦ χαμογελά, νὰ τὸν χαϊδεύῃ κι' ὕστερα νὰ πέρνῃ τὸν δρόμον πρὸς τὸν σταθμὸ. Δὲν τὸν ἔβλεπε... Ἀλλὰ ἡ ἀνάμνησίς του ἦταν τόσο ζωντανὴ καί, κυρίως, τόσο δεμένη μὲ τὴν ζωὴ του, ὥστε τίποτε δὲν μπορούσε νὰ τὴν βγάλῃ. Ὁ Ἀθίκο, τὸ πρωὶ, ἀισθανόταν τὴν ἀνάγκη ν' ἀκολουθήσῃ τὸν κύριό του στὸν σταθμὸ κι' ἀφοῦ δὲν τὸν ἔβλεπε, ἐπροχωροῦσε ἀκολουθώντας τὴν εἰκόνα του, ποὺ τόσο ἀνεξίτηλα εἶχε χαραχθῇ μέσα του... Τὸ ἀπόγευμα ἐπίσης ὁ πιστὸς σκύλος ἐπῆγαν πάλι στὸν σταθμὸ. Ἐψαχνε, ἐπερίμενε καί, ὅταν ἐνύχτωνε καὶ δὲν ἔβλεπε πιά, ἐγύριζε στὸ σπίτι.

Ἀπὸ τότε ποὺ πέθνε ὁ **Εἰζαβούρω Ουένω**, ἐπέρασαν δέκα ὁλόκληρα χρόνια. Καὶ καμμιὰ ἡμέρα ἀπὸ τὰ δέκα αὐτὰ χρόνια ὁ Ἀθίκο δὲν παρημέλησε τὴν ὑποχρέωσι ποὺ τοῦ ἐνέπνεε ἡ μνήμη τοῦ κυρίου του. Τίποτε δὲν στάθηκε ἱκανὸ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ. Κάποτε συνέβη ν' ἀρρωστήσῃ, καὶ ν' ἀρρωστήσῃ βαρεῖα. Ἀλλὰ καὶ τότε, μὲ ὅλη του τὴν ἀδυναμία, ἔσυρε τὰ βήματά του ὡς τὸν σταθμὸ καὶ ἔψαξε πάλι, μὲ τὴν ἴδια, ἀσβύστη πάντα, ἐλπίδα πὼς θὰ γυρίσῃ ὁ ἀγαπημένος του κύριος.

Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ σταθμοῦ ἀπόρησαν στὴν ἀρχὴ καὶ συγκινήθηκαν ἔπειτα. Ὁ Ἀθίκο ἔγινε φίλος τους καὶ τὸν ἀγάπησαν τόσο, ὥστε τοῦ ἔστησαν ἕνα μνημεῖο, ἐκεῖ κοντὰ στὸν σταθμὸ, στὸ μέρος ἀκριβῶς ὅπου ἐπερίμενε, στηριγμένος στὰ πσιναῖα του πόδια καὶ μὲ τὴν ἐκφρασί του ὅλη ἀνησυχία καὶ ψάξιμο. Ἐγιναν καὶ τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ μνημείου καὶ ὁ Ἀθίκο ἦταν παρὼν. Δὲν κατάλαβε φυσικὰ τί ἔκαναν γι' αὐτόν. Τὸν βλεπετε καὶ στὴν φωτογραφία του: Χαμπὰρι δὲν ἔχει πάρει ἀπὸ τίς τιμές καὶ τίς περιποιήσεις ποὺ τοῦ ἔκαναν.

Μνημεῖο γιὰ ἕνα σκυλί; Γιατί ὄχι, ἀφοῦ τὸ σκυλί μπορεῖ νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ γιὰ παράδειγμα;...

Περνοῦσαν ὅμως τὰ χρόνια. Ἡ χήρα τοῦ καθηγητοῦ ἔφυγε ἀπὸ τὸ παλῆ, μεγάλο, σπίτι της, γιὰ νὰ περιορισθῇ σ' ἕνα μικρότερο, κι' ἐμπιστεύθηκε τὴν περιποίησιν τοῦ Ἀθίκο σὲ κάποιον κηπουρό, ποὺ τὸν ἔλεγαν Κοβάϊας.

Ἀλλὰ ὁ Ἀθίκο δὲν ἔμεινε στοῦ Κοβάϊας τὸ σπίτι, οὔτε στὸ νέο σπίτι τῆς κυρίας του: Ἐπῆγαν πάντα στὸ παλῆ σπίτι, ὅπου εἶχε γνωρίσει τὸν ἀγαπημένο του κύριον. Καὶ τὸν ἐπερίμενε.

Περνοῦσαν τὰ χρόνια... Ἀπ' τὰ 1932 ὁ Ἀθίκο γέρασε πειὰ πολὺ: τὰ μάτια του θόλωσαν καὶ τὰ πόδια του δὲν ἄντεχαν. Ἐπῆγε λοιπὸν καὶ ἐγκατεστάθη στὸν σταθμὸ μόνιμως. Ποιὸς ξέρει... Ἰσως προαισθανόταν τὴν κούραση τοῦ θανάτου καὶ θέλησε νὰ τελειώσῃ ἐκεῖ, περιμένοντας...

Μένει λοιπὸν ἀκόμη στὸν σταθμὸ ὁ ὅλος ὁ κόσμος τὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν περιποιεῖται: τὰ παιδιὰ τοῦ δίνουν γλυκίσματα καὶ τὸν ἔχουν φίλον τους. Ὁ κηπουρὸς Κοβάϊας τὸν πέρνει κάθε τόσο καὶ τοῦ κάνει μπάνιο. Ὅλοι τὸν ἀγαποῦν.

Εἶναι τώρα δώδεκα χρονῶν καὶ εἶναι πειὰ ἕνα γέροντο σκυλί, πολὺ ἥσυχχα. Φαίνεται, ἴσως, σὰν κουτό. Ἡ ζωὴ του σβύνει. Ἀλλὰ στέκει ἀκόμη ἐκεῖ, μπροστὰ στὸ μνημεῖο του, καὶ κύττάζει μὲ τὰ θολωμένα, γέρικα μάτια του—ἕνα σύμβολο τῆς ἀπαντοχῆς κάποιοι γυρισμοῦ...

Π. ΚΛΩΝΑΡΗΣ

ΑΘΙΚΟ

Στέκεται, καλύβι θαλπωρῆς,
μέσ' τὸ κεγὸ τὸ παγερὸ
ποὺ ζοῦμε, μὲ τοῦ σαρκασμοῦ
τὴ μάσκα καλυμμένοι
καὶ φέρνεις ἦθος ἱερὸ
στὸ μαρμαίνο μας καιρὸ,
ποὺ σιτῆς ρουτίνας μένουμε
τὸ τέλμα κολλημένοι.

ΜΗΤΣΟΣ ΛΥΓΙΖΟΣ

Ὁ «Σκάμπ» μαζί με τὸν κύριό του. Τὸν βλέπεις τί ἀστείος καὶ χαριτωμένος πού εἶναι;... Τέλειωσαν οἱ μέρες του τώρα. Ἐκόπηξε ξαφνικά καὶ βάνουσα ἡ ἀπλή του ἱστορία: Τὸν σκότωσαν...

ΕΝΑ ΜΝΗΜΕΙΟ

Σὰς ἔτυχε ποτὲ νὰ ἔχετε στὸ σπίτι ἕνα ζῶο, ἕνα σκυλάκι λόγου χάριν, πού νὰ τὸ ἀγαπήσατε γιὰ τὴν ἀφοσίωσι καὶ τὴν ἀγάπη πού εἶχε γιὰ σᾶς, γιὰ τὴν ὑποδοχή πού σᾶς ἔκανε μόλις μπαίνατε στὸ σπίτι, γιὰ τὴν συντροφιά πού σᾶς κρατοῦσε, γιὰ τὴν διασκέδασι πού σᾶς παρέιχε μετὰ τὰ τρεξίματα καὶ τὰ παιγνίδια του;... Καὶ σὰς ἔτυχε νὰ τὸ χάσετε κάποτε, ἀπὸ θάνατο μάλιστα σκληρὸ καὶ βασανιστικὸ γιὰ τὸ δυστυχισμένο ζῶο;

Ἄν δὲν σᾶς ἔτυχε, μὴν κάμετε κριτική γιὰ μιὰ περίπτωσι πού δὲν τὴν δοκιμάσατε. Ἄν σᾶς ἔτυχε, πάλι, εἴμαστε βέβαιοι πὼς δὲν θὰ σᾶς φανῇ καθόλου περίεργη ἡ ἰδέα αὐτῆς τῆς σελίδος, πού εἶναι ἀφιερωμένη στὴν ἀνάμνησι ὀλων τῶν ἀγαπημένων ζώων πού εἶχαν ὡς τώρα οἱ ἀναγνώσται τοῦ «Φίλου τῶν Ζώων». Γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ ζῶα, πού ἐσθυσαν τόσο ταπεινά καὶ τόσο ἀπλᾶ—χωρὶς μάταιες ἐπιδείξεις καὶ θεατρικισμούς—ὅστε ἀπὸ μιὰ ζωὴ ὅμοια ἀπλή καὶ ταπεινὴ, φωτισμένη καὶ πλουτισμένη ἀπὸ ἕνα ἐνστικτο ἀγάπης πολὺ διδακτικὸ καὶ γιὰ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ ζῶα συγκεντρώσαμε ἐδῶ τὴν περαστικὴ συγκίνησι πού φέρνει στοὺς κατόχους των ἡ ἀνάμνησι των. Ἐνα μνημεῖο...

Ὁ «Μπέμπης» μαζί με τὸν κύριό του, τὸν μικρὸ Νίονιο Πετρόπουλο. Τὶ παιγνίδια, πού ἔκαναν μαζί! Καὶ ὅμως ὅποτε τὶ δρᾶμα: Κάποιο λυσσασμένο ζῶο ἐδάγκωσε τὸν δυστυχισμένο «Μπέμπη». Καὶ πάει!...

ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ

Τὴν κύνα, Λεσβιακὴ βώλω ὑπεθήκατο Βάλβος, εὐξάμενος κούφην τῇ κατὰ γῆς σκύλακι, δουλίδα καὶ σύμπλουν πολλῆς ἀλός. Εὐκτὰ παράσχοις ἀνθρώποις, ἀλόγοις ταῦτα χαρίζομένη.

(Ι. Θ ΧΙΙ, ΙΙ Νο 459)

Η ΣΚΥΛΙΤΣΑ ΤΟΥ ΒΑΛΒΟΥ

Ὁ Βάλβος ἔθαψε τὴ σκύλα του στῆς Λέσβου τὸ ἐλαφρὸ τὸ χῶμα καὶ ἔγειρε πάνω νὰ προσευχηθῇ γιὰ τὴ συντροφίσσα καὶ σκλάβου του στ' ἀτέλειωτα ταξίδια τοῦ γιαιλοῦ.

—Θεέ μου, ὦ! ὅσοι στοὺς ἀνθρώπους ὅσα στίς προσευχῆς τοὺς πιθυμοῦν, καὶ χάρισε τὰ ἴδια καὶ στὰ ζᾶ πού, κι' ἄλλα καὶ ἂν εἶναι, σὲ τιμοῦν!...

(Ἐλευθέρη μετάφρασις τῆς ἀνω ἐπιτύμβιου ἐπιγραφῆς ὑπὸ Μ. Γ. Μιχαηλίδου)

A SAILORS DOG

Beneath the Lesbian soil once dear to her
Balbo has laid his dog most tenderly.
His little slave and fellow voyager,
For many years over long leagues of sea.
Kind Earth lie soft on one so small and weak
Give rest, I pray, to her who can not speak.

(A translation of the above ancient Greek translation by Winifred Lamb).

Ὁ καὶμένος ὁ «Μάικ!» ἔχει καὶ αὐτὸς τὴν ἱστορία του—οἱ μαθηταὶ τοῦ Κολλεγίου, πού τὸν ἤξευραν καλὰ μποροῦν νὰ σᾶς τὴν ποῦν...

*

Καὶ μιὰ ἄλλη—τελευταία—ἱστορία: Τοῦ δικοῦ σας σκυλιού. Τὸ θυμάστε; Πῶς τὸ ἔλεγαν, ἀλήθεια;... Γιὰ θυμηθῆτε ἐκστὴν τὴ φορὰ, πού... Τὰ καὶμένα τὰ ζῶα!...

ΤΑ ΗΘΙΚΑ ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΤΙ ΜΑΣ ΔΙΔΑΣΚΕΙ Η ΦΥΣΙΣ

Ἐπικρατεῖ γενικῶς περὶ τῶν ζώων ἡ ἀντίληψις ὅτι, πλὴν σπανιωτάτων ἐξαιρέσεων, εἶνε κουτὰ, ὅτι δὲν ἔχουν οὔτε ἴχνος «αἰσθηματικῆς» ἀντιλήψεως καὶ ὅτι ὅλαι αἱ πράξεις των διέπονται ἀπὸ τὸ ἐνστικτον.

Ἡ ἀντίληψις αὕτη ἀποδεικνύεται, ἐν τοῦτοις, ἀπολύτως ἐσφαλμένη κατόπιν μακρῶν καὶ ἐμπεριστατωμένων παρατηρήσεων, γενομένων παρὰ διαπρεπῶν φυσιοφίλων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ διαπρεπὴς Ἀμερικανὸς Δρ Γκοῦτζερ, διευθυντὴς τοῦ Μουσείου Φυσικῆς Ἱστορίας τῆς Οὐάσιγκτων.

Ὁ Δρ Γκοῦτζερ ἔκαμεν εἰδικὰς ἐρεῦνας καὶ παρατηρήσεις σχετικῶς μετὰ τὴν ἀντίληψιν καὶ τὸ κριτήριον τῶν ψαριῶν καὶ διεπίστωσε κατὰ τὸν δὲν ἐπερίμενε διόλου, ὅτι τὰ ψάρια, πού θεωροῦνται τὰ ἡλιθιώτερα τῶν ὄντων, ἔχουν ἀνεπτυγμένον εἰς ἄρκετὰ μεγάλον βαθμὸν τὸ αἶσθημα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης, μεταξὺ των! Μιὰ ἡμέρα ὁ μέγας Ἀμερικανὸς σοφός, ἀλιεύων μετὰ θητὴν ἀπὸ λέμβου, πλησίον τῆς νήσου Τουρτούγα, εἰς τὰ χλιαρὰ ὕδατα τῆς Φλωρίδος, ἠσθάνθη ἕνα «γερό τσίμπημα» καὶ ἐκάρφωσεν ἕνα μεγάλο ψάρι, τὸ ὁποῖον ἤρχισε νὰ ἀνασύρῃ μετὰ κόπου. Ὁ Δρ Γκοῦτζερ, ὅταν ἔφερε τὴν λείαν του κοντὰ στὴν ἐπιφάνεια, διεπίστωσεν ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ πολὺ μεγάλου ψαριοῦ, ἀλλὰ περὶ ψαριοῦ μετρίου μεγέθους, εἶδους σφυρίδας, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχαν προσκολληθῇ δύο ἄλλα ψάρια τοῦ αὐτοῦ εἶδους!

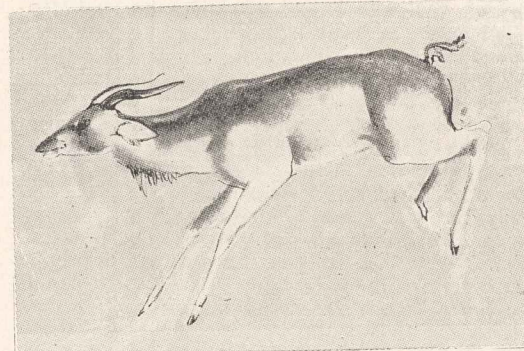
Κατ' ἀρχὰς ὁ σοφὸς ὑπέθεσεν ὅτι τὰ ἄλλα ψάρια εἶχαν ἐπιτεθῇ κατὰ τοῦ πρώτου διὰ νὰ τὸ κατασπαράξουν, ὅταν ὅμως ἔφθασαν ἐπὶ πλησιέστερον πρὸς αὐτὸν τὰ τρία ψάρια, ἀντελήφθη σαφέστατα, ὅτι τὰ ἄλλα δύο δὲν ἤγοντο ἀπὸ καννιβαλικὰς διαθέσεις, ἀλλ' ἀπεναντίας μετὰ θαυμαστὴν αὐταπάρνησιν προσπαθοῦσαν νὰ τὸ βοηθήσουν ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὸ ἀγκίστρι πού τὸ συγκρατοῦσε. Τὰ δύο ψάρια ἐσυνέχισαν τὰς προσπάθειας των ἐπὶ ἄρκετὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ καθηγητὴς ἐκράτησε τὴν λείαν του εἰς ἐλαχίστην ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν λέμβον τῆς ὁποίας ἐπέβαινε, καὶ δὲν παρητήθησαν τοῦ ἀγῶνος πρὸς διάσωσιν τοῦ συντρόφου των παρὰ μόνον ὅταν ὁ καθηγητὴς ἔσυρε τὸ πιασμένο ψάρι ἔξω ἀπὸ τὴν θάλασσαν.

Ἡ ἐπίδειξις αὕτη τῆς ἀλληλεγγύης μεταξὺ ψαριῶν, λέγει ὁ Δρ Γκοῦτζερ, δὲν εἶνε δυνατόν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἐνστικτον, ἀλλὰ ἀποτελεῖ μιὰν σαφεστάτην ἀπόδειξιν ὅτι μεταξὺ αὐτῶν εἶνε ἀνεπτυγμένα πραγματικὰ «ἠθικὰ αἰσθήματα», ὅπως εἶνε τὸ αἶσθημα τῆς ἀλληλοβοηθείας.

Ἐνας ἄλλος ἀφ' ἑτέρου σοφός, ὁ διαπρεπὴς Ἀγγλὸς ζωολόγος κ. Ἀμπελ Τσάπμαν, ἀναφέρει ἕνα ἀνάλογον περιστατικὸν πού παρετήρησε μεταξὺ ἀντιλοπῶν εἰς τὴν Ἀφρικήν. Εἶχε πληγώσῃ μιὰ ἀντιλόπη εἰς τὸ δεξιὸν πόδι καὶ τὸ ζῶον αὐτό, ἀφού ἔτρεξεν ἐπ' ὀλίγον μετὰ τὰ τρία πόδια, ἐκλονίσθη καὶ ἐπρόκειτο νὰ πέσῃ, ὅταν, πρὸς μεγάλην ἐκπλήξιν του, ὁ κ. Τσάπμαν εἶδε τρεῖς ἀντιλόπας τῆς ἰδίας ἀγέλης, αἱ ὁποῖαι εἶχον τρα-

πῇ εἰς φυγὴν, νὰ ἐπιστρέφουν ἐν καλπασμῷ πρὸς τὸν πληγωμένον σύντροφόν των, νὰ τὸν περιστοιχίζουσιν καὶ νὰ τὸν ὑποστηρίζουσιν ἐκὰτέρωθεν καὶ ἐκ τῶν ὀπισθεν διὰ νὰ τὸν συγκρατήσουν ὄρθιον καὶ νὰ τὸν βοηθήσουν νὰ ἀπομακρυνθῇ.

Ἐποστηριζομένη ἔτσι ἡ πληγωμένη ἀντι-

ΑΝΤΙΛΟΠΗ

ΤΟΥ JOHN SPEARING

λόπη κατώρθωσε νὰ ἀπομακρυνθῇ ἄρκετά. Ἐχασεν ὅμως, συνεπείᾳ τῆς αἱμορραγίας, τὰς δυνάμεις της καὶ ἔπεσε στὸ τέλος χάμω. Οἱ ἄλλες τότε τρεῖς ἀντιλόπες ἐστάθησαν κοντὰ της καὶ προσεπάθουν ἐπὶ ἄρκετὴν ὥραν νὰ τὴν ἀνασηκώσουν, μόνον δὲ ὅταν διεπίστωσαν ὅτι τοῦτο ἦτο ἐντελῶς ἀδύνατον ἀπεμακρύνθησαν.

Ὁ ἴδιος κ. Τσάπμαν ἀναφέρει καὶ ἕνα ἄλλο παράδειγμα ἀλληλοβοηθείας μεταξὺ βαβουίνων πιθήκων. Κάποτε εἶχε πληγώσῃ ἕνα βαβουίνον, ὁ ὁποῖος ἐκυλίσθη χάμω, ἐνῶ οἱ λοιποὶ βαβουῖνοι τῆς ἀγέλης ἀπεμακρύνοντο ἐν τάχει. Ἡτοιμάζετο νὰ τὸν ἀποτελειώσῃ διὰ νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν του, ὅτε τέσσαρες βαβουῖνοι τῆς ἐξαφανισθείσης ἀγέλης ἐπέστρεψαν αἰφνιδίως, ἐπληρώσαν τὸν τραυματίαν, τὸν ἀνεσηκώσαν μετὰ τὰ χέρια των καὶ, βαστάζοντες αὐτὸν κάτω ἀπὸ τὶς μασχάλας, τὸν ἐβοήθησαν νὰ ἀπομακρυνθῇ καὶ νὰ καταφύγῃ μέσα εἰς τὸ πλησίον δάσος.

Καὶ φθάνω, συμπεραίνει ὁ κ. Τσάπμαν, μέχρι τοῦ νὰ διερωτηθῶ ἂν θὰ εὐρίσκοντο πολλοὶ ἀνθρωποεικενοὶ νὰ παράσχουν βοήθειαν εἰς ἕνα ὁμοῖόν των, ἐκτιθέμενοι εἰς ἄμεσον κίνδυνον θανάτου, ὅπως πράττουν τὰ δειλότατα αὐτὰ ζῶα!

ΣΑΕΝΤΙΣΤ

ΔΙΑ ΤΑ ΑΣΘΕΝΗ ΣΑΣ ΖΩΑ

Κτηνιατρικὴ περίθαλψις εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἑταιρίας Προστασίας τῶν Ζώων
ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 23α

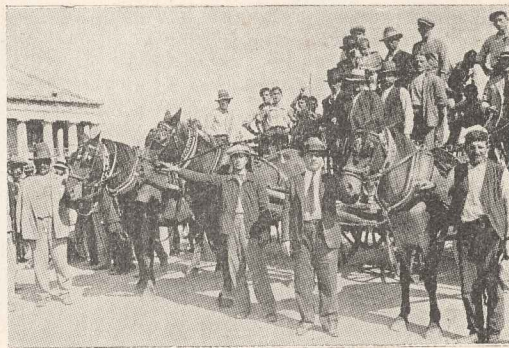
Διὰ τὰ μέλη τῆς Ε.Π.Ζ. ἡ ἐπίσκεψις 25 δρ.
Διὰ τοὺς ἀπόρους ἄνευ τέλους

THE WORLD DAY FOR ANIMALS

Last October was the second time that Greece had participated in the celebration of the *World Day for Animals*. When the suggestion for our participation was first made by *Mr. William Miller*, representative of the «University of London Animal Welfare Society» in Greece, it was adopted by the Propaganda Committee of the S. P. C. A. in Athens, with little realization— we must confess— of the benefits which were to result from such an observance. But to the satisfaction of those connected with the animal movement in Greece, the way in which the World Day for Animals was received by the Greek Press presented the striking evidence that the zoophile tradition in Greece is deeply rooted in the Greek conscience. From the classical age of Greece down through the early Christian era and Byzantine times, interest in animals has taken many forms of expression in art, literature, religion and ethics. For this reason the Animal Day in Greece is justly dedicated to *Saint Hierotheus*, bishop of Athens during the first century A. D., who links Christian Greece to our classic zoophile tradition. His great saying, «into the soul that does not love animals wisdom will not enter» has been selected as the slogan of our Animal Day. This profound truth directed the thinking of a great many people on the Fourth of October, when by a fortunate coincidence the festivals of both St. Hierotheus and St. Francis are held.

If the Press reflects public opinion, then animal workers here and elsewhere should feel gratified at the progress made in Greece. For the Greek Press published not only notices of the celebration, but devoted long columns to feature articles and editorial comments on the welfare of animals. This certainly indicates the interest of the Greek people in their dumb companions. We are not attempting here to show that our part of the world is ideal and that cruelty has been abolished. Greeks have been criticised for being unkind to animals, and perhaps justly so. But as *Evelyn Sharp*, the distinguished English novelist, remarked in a well thought-out article, published in the *Manchester Guardian*, «the particular carelessness that allows people to ill-treat even animals they think they love knows no nationality». In Greece, where mankind first thought out systematically the principles of humanity, kindness to animals is accepted as a matter of course. It must be admitted, however, that in the long centuries of the past, animals also shared the misfortunes of the Greek race. Bad habits were formed, which, aggravated

(*) The story of animal work in Greece cannot be told without acknowledging the encouragement it has received from our English speaking friends. For this reason it is thought well to edit this column in English, devoted primarily to describing the various phases of animal work in Greece for the benefit of those who cannot read Greek.

Some of the best kept draught horses exhibited at Theseion Square in Athens.

by poverty and ignorance, increased the obstacles for an enlightened treatment of animals. It is toward this last point that the Propaganda Committee of the S.P.C.A. in Greece has directed its efforts. It seeks to educate those who have animals and care for them. On the other hand it endeavours to create a respect for the existing laws dealing with the welfare of animals.

This year's celebration took place under the honorary chairmanship of the Archbishop of Athens and all Greece, *His Holiness Chrysostomus*. Public and State authorities, educational and social institutions, the diplomatic and business worlds were represented on the Committee organized to head the programme of the Day. The issue which was brought before the public on the occasion by the President of the S. P. C. A., *Mr. L. Kanakaris Roupfos*, former Minister of Foreign Affairs, was the question of stray dogs, — a matter which is at present engaging the energies of the Society for a final solution. The public messages of the British Minister, *Mr. S. Waterlow*, and of the American Minister, *Mr. Lincoln Mac Veagh* and of other distinguished persons in Athens, did much to encourage the friends of animals in Greece. The Boy Scouts and Girl guides again did their share in reminding the public of its duties to animals, distributing green and white badges with the following inscription: «There are laws for the protection of animals: observe them». The large posters hung up in the business streets of Athens and Piraeus and sent to every town and city in the provinces helped to bring to public consciousness the fact that love for animals is a Greek tradition. The supplement of the magazine, «The Animals' Friends», dealing with the history of animal work in Greece and describing the present work of the Society, did no less than secure new help and revive the interest of the subscribers in the work carried on. Many of the schools organized special programs for their pupils, and

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Είναι μόλις η δεύτερα φορά που οργανώθη εις την πατρίδα μας η *Παγκόσμιος Ημέρα των Ζώων* και όμως από τα αποτελέσματα θα ενόμιζε κανείς ότι μακρά σχετική παράδοσις υπάρχει. Και βέβαια. Όσον και αν αυτοκατακρινώμεθα — από κεκτημένη ταχύτητα — οι Έλληνες, φαίνεται ότι τίποτε δεν κατώρθωσε να βγάλει από την ψυχή μας κάποιαν εμφυτον ευγένειαν, λεπτότητα και καλωσύνην, ή οποία εις παρομοίας περιπτώσεις αντικαθιστά την παράδοσιν. Άλλ' αυτό ίσως και ήμεεις οι ίδιοι, όσοι ιδιαίτερος ήσυχολήθημεν με την εορτήν, δεν το είχαμε υπ' όψει (πέρυσι, όταν, για πρώτη φορά, έδεχόμεθα την σχετικήν πρότασιν του κ. Wm. Miller και αρχίζαμε την οργανώσιν της).

Όποσδήποτε, τώρα έχομεν ενώπιόν μας την τεραστίαν εξέλιξιν που έσημείωσεν ο εορτασμός αυτός από πέρυσι έως έφ'ετος και πιστεύομεν ότι με την πάροδον του καιρού ή συμπάθεια προς τα ζώα θα γίνη κάτι αναποσπαστως συνδεδεμένη με τον τόπον αυτόν, ο οποίος τόσον ρόλον έπαιξε εις την ιστορίαν του πολιτισμού.

Έφ'ετος το ενδιαφέρον διά την κίνησιν μας ή-ξησεν εξαιρετικώς. Αί έφημερίδες έγραφαν σχετικώς επί δύο μήνας, προ και μετά την εορτήν, και μάλιστα κατά κανόνα χωρίς ή ζωοφιλία ν' αποτε-

Mr. Themistocles Tsatsos, a prominent Athenian lawyer, delivered an address to the students of *Athens College*. The public lecture at the Parnassus Hall given by *Dr. P. Makres*, on the subject, «*Psychology of Animals*», drew a large interested audience. And, finally, the competition for the best kept draught animals (horses and donkeys), held the following Sunday at the Theseion Square, was instrumental in bringing home to a class of people, whose occupation keeps them in daily contact with the most laborious animals in any country, the idea of kindness. This last event of the programme was of great importance. The Society was heavily taxed in its preparation. Cash prizes were awarded to owners of the best horses, and medals were hung on each of the winning animals. But the Society considered this material sacrifice worth while, and hopes to be in a position to continue this competition as an annual affair.

This was in brief the programme of the World Day for Animals on the Fourth of October of the year 1934. The results may be summarized as follows:

1. The work of the S.P.C.A. was made better known, both in Greece and elsewhere.
2. A favourable public opinion was created which will help in solving certain pressing questions on animal protection by necessary legislation.
3. The interest and morale of the active animal-friends was greatly encouraged.
4. New support was enlisted, both from individuals and social organizations.
5. Considerable material has been concentrated, invaluable in carrying on our propaganda work.
6. Public interest in animals was greatly enlarged.

THE EDITOR

λή πρόχειρον θέμα εύκόλου εύθυμολογίας, αλλά με σοβαρότητα άξίαν του θέματος. Ο επαρχιακός επίσης τύπος αποτελεί σπουδαιότατον συνεργάτην της προσπάθειας μας, με την προθυμίαν του να διαθέση τας στήλας του.

Οί πρόσκοποι και αϊ οδηγοί με ένθουσιασμόν υπενθυμίζουν κάθε χρόνο εις τους διαβάτας τας υποχρεώσεις των άπέναντι των ζώων, με τὰ μικρά ένσημα τὰ όποια καρφισώνουν εις τὸ στήθος, εις τὰς έφημερίδας δέ εδημοσιεύθησαν πολλὰι χαριτωμέναι φωτογραφίαι των νεαρών αυτών άποστόλων της ιδέας της ζωοφιλίας—διότι πράγματι επήραν την ζωοφιλίαν ως ιδιόν των ζήτημα τὰ παιδιὰ—κατά την ενάσκησιν των καθηκόντων των.

Έφ'ετος εις τὸ πρόγραμμα τοῦ εορτασμοῦ προσετέθη και νέον σημεῖον, ή «Έκθεσις Ζώων, ή όποία κατά πρακτικώτατον τρόπον έφερε την ιδέαν της ζωοφιλίας μέχρι των καρραγωγέων—και άντιλαμβάνεται καθέις την σημασίαν της τοιαύτης διαδόσεως εις τον κύκλον αυτόν.

Άλλ' ιδιαίτεραν σημασίαν έχει το γεγονός ότι ή εύκαιρία της Παγκοσμίου Ημέρας των Ζώων μᾶς έγνώρισε με πολλούς άφανείς συνεργάτας, πολλούς άλλους που έμαθαν την προσπάθειαν της Έταιρείας και έχουν την διάθεσιν να την βοηθήσουν. Καί αυτό άκριβώς είναι τὸ σπουδαιότερον: Η αύξησις των εργατῶν μῆς κινήσεως είναι αύξησις τοῦ θετικωτέρου κεφαλαίου της. Καί άπ' αὐτῆς της άπόψεως ο έφετείνος θερισμός ήτο άφθονος.

«Οδηγοί» έν δράσει κατά την Παγκόσμιον Ημέραν των Ζώων, την στιγμήν που άπελευθερώνουν ένα γαϊδουράκι από τὰ δεσμά που περιβάλλουν τὸ κεφάλι του.

Ἡ Μαριγώ καὶ ἡ Φρόνη, ἡ Μαρία μετὰ τοῦ νεαροῦ υἱοῦ της Παρασκευᾶ, ὁ Βαγγέλης καὶ ὁ Κώτσος, ὁ Ἀράνης καὶ ὁ Λέων, ὁ Νταβέλης καὶ ἡ Ρεβέκα, μετὰ στολὰς καινουργεῖς καὶ κάποτε χρυσοπαρύφους, παρατεταγμένοι, ἐπερίμεναν μετ' ὑπομονῆς τὴν σειράν των.

Ποῖο τερατούργημα ἱστορικοῦ ἀναχρονισμοῦ, θὰ διερωτηθῇτε, ἔφερε τὴν Ρεβέκαν δίπλα εἰς τὸν Νταβέλην;... Καὶ ὅμως, ὅλοι οἱ προαναφερθέντες,—μαζὺ μετὰ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς ὁποίους ἡ παρούσα στήλη κοσμικῆς κινήσεως δὲν περιέλαβε μέχρι τοῦδε ὡς «διακριθέντας»—ἐπερίμεναν δίπλα-δίπλα τὴν σειράν των, διὰ νὰ ἐπιδεῖξουν εἰς τὴν κριτικὴν ἐπιτροπὴν τὴν ὁμορφίαν των καὶ τὴν περιποιημένην των ἀμφίεσιν... Τρομερόν!... Ἡ Φρόνη, δίπλα εἰς τὴν Μαριγώ!...—Μάλιστα! Καὶ, τὸ ἀκόμη τρομερώτερον, αὐτὴν τὴν φοράν ἡ Φρόνη δὲν ἐπῆρε καὶ τὸ βραβεῖον, τὸ ὁποῖον ἐδόθη εἰς κάποιον... «Στέλιον». Ἐταῖς ἡ Φρόνη καὶ ἡ Μαριγώ ἐπῆραν... τὸ κάρρο των, εἰς τὸ ὁποῖον ἦσαν ζευγμένοι καὶ ἐπῆγαν... στὸ σταῦλο.

Βέβαια, τὴν ἡμέραν τῆς Ἐκθέσεως Ζῶων φύρτου, τὴν ὁποίαν ὠργάνωσεν ἐφέτος διὰ πρώτην φοράν ἡ «Ἐταιρία Προστασίας τῶν Ζῶων», ἡ πλατεῖα Θησείου παρουσίαζε γραφικώτατον θέαμα. Γύρω ἀπὸ ἕνα φραγμένον τετράγωνον χώρον, εἶχαν παραταχθῇ κατὰ κατηγορίας ἄλογα τετραπόδων κάρρων, ἄλογα διτρώων κάρρων, ἄλογα ἐλαφρών διτρώων καὶ γαϊδουράκια. Τὶ γιορντάνια, τὶ στολίδια, τὶ χάντρες καὶ φοῦντες καὶ κρόσια μεταξωτά! Καὶ δὲν ἐπρόκειτο μόνον περὶ ἐπιφανειακοῦ στολισμοῦ. Ἡ κριτικὴ ἐπιτροπὴ ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἀνθρώπους ποῦ ἔξυφταν τὰ ζῶα ὅσον ὀλίγοι καὶ τοὺς ὁποίους δὲν ἠμποροῦσε, φυσικά, νὰ ξεγελάσῃ ὁ διάκωσμος. Πρέπει λοιπὸν νὰ λεχθῇ—πρὸς τιμὴν των καρραγωγέων, οἱ ὁποῖοι μέχρι τοῦδε μόνον κατηγορίας ἔχουν ἀκούσει σχετικῶς—ὅτι εἰς

τὴν Ἐκθεσιν εἶδαμε ζῶα γιὰ τὰ ὁποῖα οἱ κάτοχοί των εἶχαν ἀληθινὸν «μεράκι». Περιποιημένο δέρμα, χωρὶς ἴχνος σφιγματος ἀπὸ τὰ λουριά τῆς σαγῆς καὶ γενικὴ ἐμφάνισις ποῦ ἐπρόδιδε τακτικὴν καθημερινὴν φροντίδα. Νὰ κάμη κανεὶς μιὰ βέλτα μετὰ τῶν ἀλόγων αὐτῶν συμπολιτῶν—πράγμα ποῦ τὸ ἔκαμε ἐκεῖνη τὴν ἡμέραν ἀρκετὸς κόσμος—ἦταν ἀληθινὰ ἐνδιαφέρον.

Ἀρχίζομε ἀπὸ τὰ γαϊδουράκια. Ἐδῶ, κύριοι, βλέπετε τὸν Νταβέλην... ζευγμένον σὲ σουσιτίσα. Καὶ τί σουσιτίσα! Ὁ ἰδιοκτήτης, ποῦ μᾶς λέει—καθὼς χαζεύομε τὸ σύνολον—«Στὴν τρίχα, ἔ;...», δὲν ἔχει καθόλου ἄδικο νὰ καμαρώνῃ. Ὁ Νταβέλης, μετὰ τὸ περιφρονητικὸν τοῦ ὕψους, μόνον μᾶς ἀξιῶναι ἐνὸς βλέμματος καὶ θυμῶναι φοβερὰ—εἶναι ἡ ἰδιοτροπία του, μᾶς ἐξήγησαν—μόνον τὸ χέρι μᾶς ἀκουμπᾷ στ' αὐτιά του.

Δίπλα, στὶς σοῦστες, ὑπάρχει μιὰ «Μοδιτροῦλα», περασμένην στὰ χρόνια, ἡ καυμένη, ἀφοῦ πλησιάζει τὰ τριάντα. Καὶ ἔχει ἕνα τόσο περίλυπο ὕψος! Πεῖδὲ καὶ ὁ «Συμπάτικ», γνωστὸ ἱπποδρομικὸ ἄλογο, ποῦ εἶχε πολλὰς νίκας καὶ ποῦ τώρα τραβᾷ κι' αὐτὸς σοῦστα... (Αὐτὰ χεῖ ὁ κόσμος, ἀγαπητέ μου, ἀπὸ... Δήμαρχος, κλητήρας...), ὁ Λέων, ἄλογο ποῦ χρησιμοποιήθηκε στὸν πόλεμον κι' ἔχει ἀπὸ τότε καὶ τὸν ἀριθμὸ 30, ὁ Τάκης μετὰ τὸ καμαρωτὸ του παρὰστημα καὶ τόσοι ἄλλοι.

Ἐμοιράσθησαν τὰ βραβεῖα. Καὶ δὲν ἦταν εὐκαταφρόνητα. Μερικὲς χιλιαδοῦλες ὡς δῶρον, διότι περιποιεῖται κανεὶς τὸ ζῶον του—ἔξεραι δηλαδὴ τὸ συμφέρον του—εἶναι κατὰ οὐρανὸν πεμπετο ἀληθινὰ. Καὶ ἔτσι οἱ εὐτυχεῖς νικηταὶ ἐγύρισαν στὰ σπῖτια των καμαρώνοντες ἐπάνω στὰ κάρρα των, μετὰ ἐπιδέξια πλαταγίσματα τῶν καμταϊκῶν, ὑπὸ τοὺς ἵχους τῶν κουδουνῶν, ἐν θορύβῳ καὶ ἀλαλαγμοῖς τῶν μικρῶν τῆς γειτονίας των, ποῦ ἐπανηγύριζαν τὴν νίκην.

ΘΕΑΤΗΣ

Η ΔΕΚΑΤΗ ΟΜΑΔ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

Μόλις, πρωτ-πρωτ, ἀνοίξαμε τὴν Λέσχην μας, τῆς 10ης Ὁμάδος Ναυτοπροσκόπων Πειραιῶς, ἡ μυρωδιά τοῦ θυμариού καὶ τοῦ σκίου μᾶς ἔλουσε. Ἦταν στολισμένη μετὰ χρωματιστὰς κορδέλλας, μετὰ κλαδιὰ ποῦ ἀπὸ τὴν παραμονὴν κουβαλήσαμε, κατόπιν διαταγῆς τοῦ ἀρχηγοῦ μᾶς, καὶ μετὰ εἰκόνες τῆς ὁποίας μᾶς ἔστειλε ἡ Ἐταιρία Προστασίας τῶν Ζῶων.

Ἐνας-ἕνας οἱ συνάδελφοι ἔφθαναν. Νὰ ὁ Λάκης ὁ Λεριώτης μετὰ τὴν κάτασπρη κοτούλα του. Νὰ καὶ ὁ Τζώρτζης μετὰ τὴν Διάναν του, τὴν ὁμορφὴν, κάτασπρη σκυλίτσα του. Πίσω του ἀκολουθεῖ ὁ μικρὸς Λάκης, ὁ ἀδελφούλης τοῦ Ἀρχηγοῦ μᾶς, ποῦ κρατᾷ τὴν ἀγαπημένην του μαῦρη κοτούλα.

Γέλοια φωνὲς πλημμυρίζουν τὴν Λέσχην μᾶς. Οἱ ἀδελφοὶ Μακρῇ μετὰ τὰ 5-6 κουνελάκια τους, ὁ Πολίτης μετὰ τὸν κυνηγὰρ σκύλον του, ποῦ θέλει νὰ τσακωθῇ μετὰ τὴν Σπίθα, τὴν σκυλίτσα τοῦ Ἀρχηγοῦ μᾶς, ὁ Χειμάρρας μετὰ τὸ λυκοσκυλὸν τοῦ ποῦ, μόνον μῆκε μέσα, ἐπέβαλε τὴν σιωπὴν σὲ ὅλα τὰ ἄλλα ζῶα, σάν... πρεσβύτερος, βλέπετε.

Μὰ τί γέλοια ἔγιναν ὅταν φάνηκε στὴν πόρτα ὁ Νίκος ὁ Καρύδης! Κρατοῦσε στὰ χέρια του ἕνα... γουρουνάκι. Οἱ φωνὲς του ἔκαναν ὅλα τὰ ζῶα νὰ ἀναστατωθοῦν. Ἐφώναζαν ὅλα, σάν νὰ ἔλεγαν: «Καλὲ τί πάθατε, σήμερον καὶ μᾶς κουβαλήσατε ἐδῶ, στολισμένα μετὰ κορδέλλας;» Ἡ Διάννα, ἡ πιὸ ὁμορφὴ σκυλίτσα, τὰ κύτταξε θυμωμένα λιγάκι, σὰ νὰ τοὺς ἔλεγε: «Ἐ! σεῖς ποῦ φωνάζετε, φαίνεται πὼς δὲν νοιώθετε τὴν καινούργια ζωὴ ποῦ σᾶς ἐτοιμάζουν οἱ καινούργιοι ἄνθρωποι!

Ἐβγήκαμε ἔξω, κρατώντας στὰ χέρια μᾶς κάθε ἕνα ζῶον καὶ ἕνα «Φίλον τῶν Ζῶων», τὸ περιοδικόν, ποῦ ὅλοι γεμάτοι χαρὰ τὸ ξεκοκκαλίζομε ὅταν φθάσῃ στὴν Λέσχην μᾶς. Ἐφωτογραφιστήκαμε μᾶζι μετὰ τὸν καλὸν μᾶς Ἀρχηγόν κ. Ι. Βλοντάκη καθὼς καὶ μετὰ τὸν Ὑπαρχηγόν κ. Ι. Πύσσην, καὶ κατόπιν ἐκινήσαμε γιὰ νὰ ἐκτελέσωμε τὸ πρόγραμμα τῆς ἡμέρας.

Κατεβήκαμε, 20-30 παιδιά, στὴν Πλατεῖαν Ἱπποδameίας, κ' ἐκεῖ ἐστολίσκαμε μετὰ σημαῖες, κλαδιὰ καὶ διαφημιστικὰς εἰκόνες τῆς ἡμέρας, τὴν βρῦση τῆς Ἐταιρείας Προστασίας τῶν Ζῶων καὶ τὰ ἄλογα ποῦ ἦσαν ἡσυχὰ μᾶς ἐδέχοντο παρατεταγμένα τὸ ἕνα δίπλα στὸ ἄλλο. Τί καλὰ, ποῦ εἶναι τὰ ζῶα!

Μετὰ σκορπιστήκαμε στὴν πόλιν, γιὰ νὰ μοιράσωμε τ' ἀναμνηστικὰ ἔνσημα τῆς ἡμέρας. Ὅλες αὐτὲς τὶς κινήσεις ὁ κόσμος τις παρακολουθοῦσε μετὰ σεβασμὸν καὶ περιέργειαν.

Ἦταν μετὰ ἀπ' τὸ μεσημέρι, ὅταν γυρῶσαμε ὅλοι στὰ σπῖτια μᾶς, γεμάτοι ἐντυπώσεις καὶ ἐνθουσιασμὸν γιὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ βου ἀρθρου τοῦ νόμου τῶν Προσκόπων: «Ὁ Πρόσκοπος ἀγαπᾷ καὶ προστατεύει τὰ Ζῶα».

Μιὰ ἀπὸ τῶν ἐντυπώσεων μᾶς εἶναι καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν ἀμαξάδων, ποῦ ἐνόμιζαν ὅτι ἀπὸ μᾶς ἐξαρτᾶται νὰ τοὺς κάνωμε ἄλλη μιὰ βρῦση τοῦ Τζελέπη.

Τὸ βράδυ, στὶς 7, γενικὴ συγκέντρωσις τῆς Ὁμάδος στὴν Λέσχην μᾶς: 50 παιδιά παρόντα.

Στὸν Σταθμὸν τοῦ Φαλήρου, οἱ Πρόσκοποι τῆς 10ης Ὁμάδος Ναυτοπροσκόπων ἐπενθυμίζουν στὸν κόσμον τὸ καθήκον τῆς ἀγάπης πρὸς τὰ ζῶα.

Ὁ Ἀρχηγός μᾶς ἐμίλησε γιὰ τὴν ἡμέραν. Τὰ Ζῶα! Τί συγκίνησις ποῦ μᾶς κατέλαβε ὅλους, μετὰ τὰ ὠραῖα διηγήματα τοῦ Ἀρχηγοῦ μᾶς! Τί καλὰ ποῦ εἶναι τὰ ζῶα! Ὅλοι μᾶς ὑποσχεθήκαμε πὼς ποτέ, μὰ ποτέ, δὲν θὰ κάμωμε κακὸν σὲ ζῶον καὶ πὼς πάντα θὰ τ' ἀγαποῦμε καὶ θὰ τὰ προστατεύομε.

ΕΝΑΣ ΠΡΟΣΚΟΠΟΣ

ΑΓΑΠΑΤΕ ΤΑ ΖΩΑ

Ἀγάπα, ἄνθρωπε, τὰ ζῶα, ἀγάπα τα πάρα πολύ, γιατί αὐτὰ σοῦ χρησιμεύουν σχεδὸν σ' ὅλην σου τὴν ζωὴν.

Αὐτὸ τὸ δόλιο γαϊδουράκι, ποῦ ναι γεμάτο ὑπομονή, αὐτὸ σὲ τρέφει καὶ σὲ ντύνει, σ' αὐτὴ τὴν δύσκολὴν ζωὴν.

Μὰ μήπως κι' ἡ μικρὴ γατοῦλα, ποῦ ἔν ὅλο χάδια καὶ φαί, μήπως κι' αὐτὴ δὲν μᾶς προσφέρει τὴν συντροφίαν τῆς τῆς καλῆς;

Καὶ τὸ μεγάλο κι' ὠραῖο βῶδι, δὲν μᾶς ὀργώνει τοὺς ἀγρούς, ὅπου θὰ σπείρουν τὸ σιτάρι, ποῦ ἔναι γιὰ πλούσιους καὶ φτωχοὺς;

Καὶ τόσα ἄλλα, ὠραῖα ζῶα, ποῦ ἔν τόσο χρήσιμα στὴν ζωὴν, μὴ δὲν δουλεύουν γιὰ τὸν κόσμον, ἀπὸ τὸ βράδυ ὡς τὸ πρωί;

Ἀγάπα, ἄνθρωπε, λοιπὸν τὰ ζῶα, ἀγάπησέ τα ὅσο μπορείς, μὴν τὰ πειράζεις, δὲν σοῦ φταῖνε καὶ εἰν' ἀπάνθρωπο, βαρὺ.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΚΑΛΒΟΥ
Μαθήτρια Β'. Γυμν. Θηλέων Ἀθηνῶν

ΤΑ ΓΑΤΑΚΙΑ ΜΙΛΟΥΝ*

ΥΠΟ Π. ΚΛΩΝΑΡΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ	12 ετών	} αδελφία
ΕΛΕΝΙΤΣΑ	11 ετών	
ΜΠΕΜΠΗΣ	6 ετών	
ΚΩΣΤΑΚΗΣ	13 ετών	} αδελφία
ΓΙΩΡΓΟΣ	12 ετών	
ΛΕΛΑ	11 ετών	

(Η σκηνή στην αυλή του σπιτιού των τριών πρώτων. Στο βάθος ένας από τους παλαιούς τοίχους του σπιτιού, με μία φαρδιά ξύλινη σκάλα που, αρχίζοντας από δεξιά, καταλήγει αριστερά σε χαγιάτι με γλάστρες. Αριστερά προχωρεί η αυλή· φαίνονται μερικά δένδρα. Δεξιά ο μανδρότοχος με την εξώπορτα. Μεταξύ της εξώπορτας και της σκάλας ώραία κληματαριά).

Μόλις ανοίγει η αυλαία, η Έλενιτσα κατεβαίνει χωρίς θόρυβο τη σκάλα, έρχεται στην αποθήκη που σχηματίζεται κάτω από το χαγιάτι, ανοίγει το πορτάκι και κυττάζει μέσα).

ΕΛΕΝ. Άχου τὰ κακόμοιρα! Ού, πῶς τριγυρίζουνε τὸ 'να πάνω στ' ἄλλο... Σὰ σαλιγκαράκια... Κι' ἡ μητέρα τους, ἡ καυμένη, ὅλο τὰ γλύφει... Τί χαριτωμένες ὅμως πού εἶναι οἱ μουσουδίτσες τους μὲ τὰ κλειστά ματάκια... (Ἀκούγεται τρέξιμο στὸ δρόμο). Ὁχ, ἔρχονται οἱ φασαρίες. Εἶναι ἱκανοὶ, ἀνεβαίνοντας στὴν σκάλα, νὰ τὰ ξεκουφάνουν τὰ κακόμοιρα τὰ γατάκια μου. (Τρέχει στὴν εξώπορτα καί, μόλις φθάνει, βρίσκεται ἀντιμέτωπη τοῦ Μπέμπε που πάει νὰ τὴν παραμερίσει γιὰ νὰ περάσει). Ἐ... σσσο!... Τί χαλάτε τὸν κόμο! Φρόνιμα!

ΜΠΕΜ. (Μπαίνει ἀπὸ πίσω τοῦ ὁ Γιαννάκης). Ζατί; Τσιτα δακάλα εἶθαι καὶ θύ;

ΕΛΕΝ. Σωπάτε· ἡ Μαυροῦκα μας ἔκαμε τέσσερα γατάκια. Τὴν ἔβαλε ἡ Μαρία ἐκεῖ, κάτω ἀπὸ τὴ σκάλα. Νὰ κάνετε λοιπὸν φρόνιμα, τώρα πού θ' ἀνεβήτε.

ΓΙΑΝ. Νὰ τα μας! Ἡ κυρία Έλενιτσα θὰ βάλῃ τώρα καὶ ἐπιγραφή: «Ήσυχία», ὅπως βάζουν ἔξω ἀπὸ τὶς κλινικὲς!...

ΜΠΕΜ. Τσὲ πότε σὰ τὰ πνίτσουμε τὰ γατάκια;

ΕΛΕΝ. Τί;... Θὰ τὰ πνίξουμε! Τί 'ν' αὐτὰ πὺλ λές; Δὲν ντρέπεσαι;

ΜΠΕΜ. (μὲ πείσμα). Σὰ τὰ πνίτσουμε! Ἡ Μαρία εἶπε σὰ τὰ ἴση στὸ τενεκὲ τσὲ σὰ κάνουνε μπάνιο. Ἐγὼ σέλω νὰ τὰ ἱζῶ. (Ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ μπαίνουνε ἡ Λέλα καὶ ὁ Γιώργος).

ΓΙΩΡ. Ἐλα, Γιαννάκη, ἄντε γρήγορα. Τὸ βρήκες τὸ βιβλιαράκι σου, νὰ μάθουμε τὰ καλάντα;

ΛΕΛΑ (μιλάει συγχρόνως μὲ τὸν Γιώργο). Καλὲ γιατί εἴσατε μαζεμένοι ὅλοι ἐδῶ;

ΓΙΑΝ. Ἄς τα κι' ἔχουμε καραντίνα. Μᾶς

* Μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν Χριστουγέννων δίδουμε στοὺς ἀναγνώστες μας μὴ χριστουγεννιάτικη κομω-διοῦλα, πὺλ μπορεῖ νὰ παιχθῇ εὐκολα ἀπὸ παιδιὰ ἐνὸς σχολείου ἢ ἀκόμη καὶ ἀπὸ ἀδελφία στὸ σπίτι τους. Δὲν εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ὑπάρχουν καὶ ἀγόρια καὶ κορίτσια ἐπὶσης καὶ τὸ σκηνοκὶ μπορεῖ ν' ἀπλοποιηθῇ ἀρκετά.

ἄρπαξε τοῦ λόγου τὴς ἀπ' τὴν εξώπορτα, μὴν τύχη καὶ τὴς ἀνησυχήσουμε τὰ γατάκια τὴς. Μὰ θὰ ἔχη κακὰ ξεμπερδέματα μὲ τοῦτον ἐδῶ τὸν ἀρχιστράτηγο (δείχνει τὸν Μπέμπε).

ΛΕΛΑ. Γιατί τὸν λές ἀρχιστράτηγο;

ΓΙΑΝ. Γιατί κάνει ὅ,τι θέλει ἐδῶ μέσα. Τὸν ἀγαπᾶμε, βλέπεις, ὅλοι μας, πὺλ εἶναι μπιτ μωρουδάκι.—Καὶ πάει καὶ σχολεῖο!...

(ἐλάει).—Θέλει λοιπὸν ἡ ἀφεντιά του νὰ πνίξῃ τὰ γατάκια τὴς κυρίας ἀπὸ δῶ στὸν τενεκὲ...—Ἀλλὰ τί κάθουμαι ἐγὼ μαζὺ σας...

(Στὴν ἀδελφὴ του). Θ' ἀνέβω ἀπάνω σὰν ἀερόστατο! Καθόλου δὲν θὰ πατάω στὴ σκάλα...

(Στὸν Μπέμπε, κἀνωνιὰς του τὸ σκῆμα). Ἐπιτρέπεται, κύριε ἀρχιστράτε; (Κάνει ἀστεία μεταβολὴ καὶ προχωρεῖ μὲ βαρὺ βῆμα, σὰν στρατιώτης στὴ γραμμὴ, ὡς τὴ σκάλα. Τὸ πρῶτο χτύπημα τοῦ ποδιοῦ του στὸ ξύλινο σκαλοπατάκι τὸν κάνει νὰ θυμηθῇ τὴν ὑπόσχεσι πὺλ ἔδωσε.

Βάζει λοιπὸν τὸ δάχτυλο στὸ στόμα καὶ ἀνεβαίνει μὲ ἀστεῖες προφυλάξεις).

ΜΠΕΜ. Τσὲ γὼ σὰ πάω ἀπάνω. (Ἀνεβαίνει κάμποσα σκαλοπατία ἀρκετὰ ἤσυχα, ὅστερα ὅμως πατάει ἐπίτηδες βαρειά, σταματᾷ μάλιστα σὲ κάθε σκαλοπατί, γιὰ νὰ χυπήσῃ δυὸ τρεῖς φορές καὶ στὸ βάθος. Κάθε τόσο γυρίζει καὶ κυττάζει γελώντας τὴν ἀδελφὴ του).

ΕΛΕΝ. Δὲν εἶσαι καλὸ παιδι Μπέμπε... Δὲν σ' ἀγαπῶ... (φαίνεται πολὺ λυπημένη).

ΛΕΛΑ. Ἐλα, καυμένη, μὴν κάνῃς ἔτσι.

ΕΛΕΝ. Δὲν τὸν ξέρεις τὸν Μπέμπε. Κανεὶς δὲν τοῦ χαλάει τὸ χατήρι. Ὅπου κι' ἂν εἶναι τώρα, θὰ ἰδῇς τὴ Μαρία νὰ κατεβαίνει μὲ τὸν τενεκὲ... Τὰ κακόμοιρα τὰ γατάκια! (προχωρεῖ πρὸς τὴν ἀποθήκη καὶ ἀνοίγει τὴν πόρτα· οἱ ἄλλοι δυὸ τὴν ἀκολουθοῦν).

ΛΕΛΑ. Κύτταξε ἐκεῖνο τὸ ὀλόασπρο, τί ὁμορφουλί πὺλ εἶναι...

ΕΛΕΝ. Καὶ τὸ ἄλλο μὲ τὶς γκριζες βοῦλες, δὲν εἶναι νόστιμο;

(Ἀκούγεται ὁ Γιαννάκης πὺλ κατεβαίνει σιγά).

ΓΙΩΡ. Ἀφήστε τὶς φιλοσοφίες καὶ κυττάξτε νὰ τὰ γλυτώσετε.

ΕΛΕΝ. Τί νὰ κάμουμε; Πές μας κι' ἐσύ...

ΓΙΩΡ... Βρήκες ἄνθρωπο... Νὰ, τὸν ἀδελφὸ σου νὰ ρωτήσης.

ΛΕΛΑ. Ἀλήθεια, ὁ δάσκαλος λέει πὺλ ὁ Γιαννάκης εἶναι σὰν μεγάλος. (Πηγαίνει στὸν Γιαννάκη, πὺλ κατέβηκε). Ἐλα Γιαννάκη, βρές μας ἕναν τρόπο νὰ γλυτώσουμε τὰ γατάκια...

ΓΙΑΝ. Βρὲ δὲν ντρέπεστε, νὰ ξεπέφτετε ὅλοι σ' ἕνα Γιάννη, γιὰ νὰ σὰς δώσῃ ιδέες;

ΕΛΕΝ. Ἀλήθεια, ἐσὺ κάτι θὰ βρῇς νὰ σκαρώσουμε.

ΓΙΑΝ. (ξύνει τὸ κεφάλι του). Νὰ σὰς πῶ, τὸ σκεπτόμουν κι' ἐγὼ, γιατί δὲν μοῦρχειται νὰ τὰ πνίξουμε τὰ κακόμοιρα τὰ γατάκια... Κρίμα εἶναι.

ΓΙΩΡ. Λοιπὸν;...

ΓΙΑΝ. Λοιπὸν, λέω νὰ ποῦμε τοῦ Μπέμπε πὺλ αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα, πὺλ εἶναι παραμονὲς Χριστουγέννων, μποροῦνε τὰ ζῶα καὶ μιλάνε. Νὰ τὸν φέρῃ λοιπὸν ἕνας ἀπὸ μᾶς

στὸ χαγιάτι τὸ βράδυ καὶ οἱ ἄλλοι νὰ κάνουνε ἐδῶ κάτω τὴν γάτα καὶ τὰ γατάκια...

ΓΙΩΡ. Φτάνει νὰ μ' ἀφήσετε ἐμένα νὰ κάνω τὴν... πάπια.

ΛΕΛΑ. Μὰ σάμπως ξέρεις, καυμένη μου, νὰ κάνῃς καὶ τίποτε ἄλλο;

ΓΙΑΝ. Πῶς δὲν ξέρει! Ὁ δάσκαλος ὅλο τοῦ λέει πὺλ κάνει τὸν κόκκορα.

ΕΛΕΝ. Λοιπὸν, λοιπὸν!...

ΓΙΑΝ. Δὲν ἔχει λοιπὸν. Ἐγὼ θὰ πείσω τὸν Μπέμπε πὺλ... πετάει ὁ γάϊδαρος—παρντόν, ἤθελα νὰ εἰπῶ πὺλ μιλάνε οἱ γάτες.

Ἡ Έλενιτσα ἀπὸ τὸν φέρῃ τὸ βράδυ στὸ χαγιάτι... Καὶ οἱ γάτες;...

ΓΙΩΡ. Εἴπαμε!...

ΓΙΑΝ. Καλὰ ντέ...—Οἱ γάτες, οἱ γάτες... Δὲν μένουμε παρὰ ἡ Λέλα κι' ἐγὼ... Σὰν λίγος μοῦ φαίνεται ὁ θιάσος. Πρέπει νὰ ποῦμε καὶ τοῦ Κωστάκη.

ΛΕΛΑ...Κάνει ὅμως νὰ τὸν κοροϊδέψουμε τὸν Μπέμπε;...

ΓΙΑΝ. Δὲν πειράζει. Δὲν θὰ ποῦμε ψευτιές. Θὰ ποῦμε ὅ,τι θάλεγαν τὰ κακόμοιρα τὰ ζῶα, ἂν μποροῦσαν νὰ μιλήσουν.

Ἐ, γιὰ νὰ γλυτώσουν τὴ ζωὴ τους, ἂς μιλήσουν μὴ φορά. Γιατί εἶμαι βέβαιος πὺλ ὁ Μπέμπε εἶναι καλὸ παιδι καὶ θὰ τὰ λυπηθῇ τὰ κακόμοιρα τὰ γατάκια, ὅταν τ' ἀκούσῃ νὰ λένε τὸν πόνο τους.

ΓΙΩΡ. Λοιπὸν, πᾶμε νὰ βροῦμε τὸν Κωστάκη. Σὲ λίγο θὰ ἔρθουμε ὅλοι γιὰ τὶς πρόβες.

ΛΕΛΑ. Θὰ ἔρθῃς καὶ σύ;

ΓΙΩΡ. Βέβαια. Πρέπει νὰ ἔχη κι' ἕνα θεατὴ τὸ θέατρο...

(Φεύγουν ὅπως εἶπαν)

ΕΙΚΟΝΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

(Στὸ ἴδιο μέρος, τὸ βράδυ. Εἶναι σκοτεινὰ. Μόνο ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ ἔρχεται λίγο φῶς. Ὅταν ἀνοίγει ἡ αυλαία, ὁ Γιαννάκης, ἡ Λέλα καὶ ὁ Κωστάκης εἶναι σκυμένοι χάμω, προστὰ τὴν ἀποθήκη, κουκουλωμένοι σὲ κουβέστες.

Δεξιά, πίσω ἀπὸ μὴ κολόνα, ὁ Γιώργος).

ΓΙΑΝ. (Ψιθυριστά). Γιὰ... νιαούρισε λιγάκι ἐσὺ Κωστάκη, νὰ ἰδοῦμε τὴ λαλιά σου.

ΚΩΣΤ. Νιάάαου!...

ΓΙΑΝ. Οὐ, καυμένη, ἐσὺ κάνεις σὰν ἀγριογατος. Ἐξέχασες πὺλ εἶσαι ἀκόμα βυζανιάρικο;...

ΚΩΣΤ. Σάμπως ἐσὺ τί εἶσαι...

ΛΕΛΑ. Ἐλα, σωπάτε. Μοῦ φαίνεται πὺλ ἔρχονται...

(Φαίνεται στὸ χαγιάτι ἡ Έλενιτσα, μαζὺ μὲ τὸν Μπέμπε, κουκουλωμένοι στὰ παλτά τους).

ΕΛΕΝ. (μιλάει σιγά). Λοιπὸν Μπεμπούλη μου, κάθῃσε, νὰ ἰδῇς πὺλ θὰ κουβεντιάσουνε τὰ γατάκια (σκύβει πάνω ἀπὸ τὸ χαγιάτι καὶ κυττάζει κάτω) Νὰ τα, ἔχουνε βγεῖ ἀπ' ἔξω!

ΜΠΕΜ. (σκύβει λίγο καὶ γυρίζει πάλι πίσω). Ναι, τὰ λέπω, ἀλλὰ φοβᾶμαι...

ΕΛΕΝ. Θέλεις νὰ πᾶμε μέσα;

ΜΠΕΜ. Ὅσι. Σέλω ἀκούσω.

(Περιμένουν λίγο)

ΚΩΣΤ. (σιγά). Ποιὸς θ' ἀρχίσῃ;

ΓΙΑΝ. Ἐσύ, ἀλλὰ φρόνιμα.

ΚΩΣΤ. (μὲ σιγὴ φωνή). Μιάου! Μιάου! Μαμακοῦλα μου, θὰ μᾶς πνίξουνε;

ΛΕΛΑ. (σὰ νὰ κλαίῃ). Ναι, ἀγοράκι μου. Ἐκεῖνος ὁ Μπέμπε, ὁ κακὸς, θέλει νὰ σὰς πνίξουν.

ΓΙΑΝ. Ὁχ πὺλ θὰ κρυνόουμε, πὺλ εἶμαστε ἀκόμη γδυτά! Ἀχ, τί βάσανο! Σφίγγω τὸν λαιμό μου καὶ βλέπω πόσο τρομερὸ εἶναι. Μὰ γιατί, μαμά μου, τί τοῦ κάμαμε τοῦ Μπέμπε καὶ θέλει νὰ μᾶς πνίξῃ;

ΛΕΛΑ. Τίποτα, ἔτσι, εἶναι κακὸς.

ΓΙΑΝ. Μὰ...

ΜΠΕΜ. (κλαίγοντας). Μαμάκα μου, ὅσι... ζὲν σέλω νὰ τὰ πνίτσουμε τὰ γατάκια, χι, χι (κλαίει μὲ ἀναφυλλητά, ἀλλὰ χαμηλόφωνα).

ΕΛΕΝ. Καλὰ, χρυσὸ μου, δὲν θὰ τὰ πνίξουμε. Μὴν κλαῖς. (Τὸν πέρνει καὶ μπαίνουν μέσα σιγά. Οἱ ἄλλοι ἀπὸ κάτω δὲν τοὺς κατάλαβαν. Μόνο ὁ Γιώργος, πίσω ἀπὸ τὴν κολόνα του, τοὺς εἶδε πὺλ ἔφηναν).

ΓΙΑΝ. (στοὺς ἄλλους). Ἄντε, κουράγιο, λίγο ἀκόμη.

ΚΩΣΤ. Τί κουράγιο, πὺλ ἔσκασα μ' αὐτὴ τὴν πατανία πὺλ μοῦ φορτώσατε. Θὰ τὴν βγάλω.

ΛΕΛΑ. Κι' ἐγὼ τὰ ἴδια. Κοντεύω νὰ λυώσω...

ΓΙΑΝ. Μὴ, βρὲ παιδιὰ, μὴ...

ΚΩΣΤ. Καὶ χάρια τὰ νιαουρίσματα... (πετάει τὴν κουβέστα). Ἀχ! Ἐπὶ τέλους, πέρνω τὴν ἀναπνοή μου.

ΛΕΛΑ (τὸν μιμεῖται). Κι' ἐγὼ!

ΓΙΑΝ. Μὰ μὴ, βρὲ παιδιὰ...

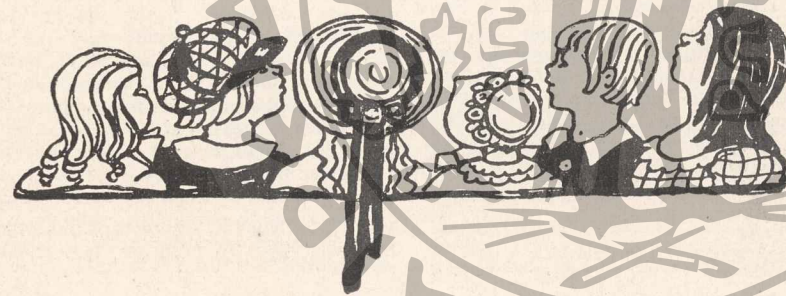
(Σαφινὰ ὁ Γιώργος ἀπλώνει τὸ χέρι στὸν διακόπη πὺλ εἶναι δίπλα του καὶ ἀνάβει τὸ φῶς. Οἱ... γάτες φωτίζονται ἐντελῶς σὰν νὰ εἶναι ἡμέρα. Στέκουν καὶ οἱ τρεῖς σὰν κοκκαλισμένοι ἀπὸ τὴν ἐκπληξί).

ΓΙΑΝ. Τώρα τὰ κάμαμε ρόϊδο!

ΚΩΣΤ. Κρίμα στὰ νιαουρίσματα...

ΓΙΩΡ. (Βγαίνει ἀπὸ τὴν κομψὴν του). Βρὲ κουτοί, ἔχουνε φύγει! Καλὰ τὰ καταφέρατε!

ΑΥΛΙΑ

ΤΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΑΣ

Ἡ Πτηνοτροφικὴ Ἑλλάς⁽¹⁾ μηνιαία πτηνοτροφική, κοινωνοτροφική καὶ γεωργικὴ ἐπιθεώρησις, ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τῆς Κας **Μαρίας Δ. Μπακούρη**. Παρέχει τὸσον πολυτίμους πληροφορίας εἰς τοὺς ἀσχολουμένους μετὰ τὰς ἐργασίας ταύτας, τῶν ὁποίων τὴν ἀνάπτυξιν προάγει, ἐπ' ἀγαθῇ τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας, τὸσον ἐνισχυομένης ἀπὸ τοιαύτα παραγωγικὰ ἐπαγγέλματα. Ἡ καλὴ συνάδελφος δύναται πάρα πολὺ νὰ συντρέξῃ τὴν **ὑπόθεσιν τῆς ζωοφιλίας**, (ἐκ τῆς ὁποίας ἄλλωστε καὶ ὑλικά κέρδη θὰ ἀποκομίσῃ ὁ κτηνοτρόφος), μετ' εὐχαριστήσεως δὲ βλέπομεν ὅτι τὸ κάμνει ἤδη. Εὐχαριστοῦμεν καὶ συγχαίρομεν.

Μία πολὺ εὐχάριστος ἐκπληξίς—δι' ὅλους ὅσοι ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν ζωοφιλίαν—τὸ τελευταῖον τεύχος τοῦ λαμπροῦ παιδικοῦ περιοδικοῦ «**Ἐν-θρὸς Σταυρὸς τῆς Νεότητος**»⁽²⁾ τὸ ὁποῖον, μετὰ τὴν ἐκλεκτὴν του ὕλην καὶ τὴν εὐθηλὴν καὶ προσιτὴν εἰς ὅλα τὰ παιδιά τιμὴν του, τόσας προσφέρει ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἑλληνικὴν νεότητα. Τὸ τεύχος τοῦ Ὀκτωβρίου εἶναι δολόκληρον ἀφιερωμένον εἰς τὰ ζῶα, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς «Παγκοσμίου Ἡμέρας τῶν Ζῶων». Εἰς τὸ ἐξώφυλλον μία ὁλοσέλιδος ὡραία φωτογραφία δύο παιδιῶν μετὰ ἑνα ἀλογάκι πού παίζει μαζί των καί, εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ποίημα τοῦ κ. **Ἀγγ. Σημηριώτη** διὰ τὰ ζῶα, διηγήματα τῶν κ. κ. **Ἀγγ. Σημηριώτη** καὶ **Συλβίου**, ἐνδιαφέρουσαι πρακτικαὶ μελέται νοαμμένα μετὰ ἀπλότητα καὶ ζωὴν ἀπὸ τὸν κ. **Ι. Χαίμα**, ἀρθρον τῆς κ. **Ἀγγ. Χατζημυχάλη** διὰ τὸν ζωϊκὸν κόσμον εἰς τὴν λαϊκὴν ἔμπνευσιν, Ὁρισμένως ὀφείλονται θερμοτάτα συγχαρητήρια εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ περιοδικοῦ καὶ εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς του συνεργάτας, ἰδιαίτερος δὲ ἡ «Εταιρεία Προστασίας τῶν Ζῶων» ὀφείλει καὶ εὐχαριστίας διὰ τὴν ὄντως σπουδαιότητα βοήθειαν, ἡ ὁποία παρέχεται εἰς τὸ ἔργον τῆς. Ὅταν ὑπάρχῃ τοιαύτη συναισθησις τῆς σημασίας τῆς ζωοφιλίας, εἰς ἐκείνους ἰδίως ὁποῖοι ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν μετὰ τὰ παιδιά, κάθε αἰσιοδοξία διὰ τὴν ταχέως ἐξάπλωσιν τῆς ιδέας εἶναι δικαιολογημένη.

Μετὰ χαρὰ μας βλέπομε ὅτι τὰ «**Ἐκδρομικά**»,⁽³⁾ τὸ ἀληθινὰ καλλιτεχνικὸν περιοδικὸν τῶν φίλων τοῦ ὑπαίθρου, δὲν παραλείπει καμμίαν εὐκαιρίαν γιὰ νὰ θυμίσῃ τὴν ζωοφιλίαν καὶ τὴν σκοπιμότητά της. Γενικὰ μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι τὸ περιοδικὸν αὐτὸ ἔκαμε **δικό του ζήτημα** τὴν ὑπόθεσιν τῆς ζωοφιλίας. Καὶ εἶναι μάλιστα τόσο φυσικὸ νὰ ἐκτιμῶν καὶ νὰ προστατεύουν τὰ ζῶα οἱ ἄνθρωποι πού νοιώθουν καὶ ἀγαποῦν τὴν φύσιν. Μετὰ τὴν προσπάθειά των αὐτῇ, τὰ «Ἐκδρομικά», καὶ τὸν **Τουρισμό** μας βοηθοῦν, γιατί ἡ ἐξάλειψις τῶν σκληροτήτων ἀπέναντι τῶν ζῶων βοηθεῖ καὶ ἀπὸ τὴν τουριστικὴν ἀποψιν, μετὰ τὴν καλύτερη ὄψιν πού προσδίδει στὴ χώρα μας καὶ στὰ ἴδια της. Ἐπίσης συγχαίρομε τὰ «Ἐκδρομικά» γιὰ τὴν συνηγορίαν των, στὸ ζήτημα τῶν **ἀγρίων ζῶων**. Πράγματι, ὁ μακαρίτης **Γρανίτσας** δὲν θὰ μπορούσε πειὰ σήμερον νὰ γράψῃ τὸ βιβλίον του, ἀφοῦ τὸ ἑλληνικὸν δάσος κινδυνεύει νὰ χάσῃ τὸ ζωϊκὸν του στολίδι. Καὶ ἡ σχετικὴ προσπάθεια, ν' ἀποκατασταθῶν τὰ πράγματα, πρέπει νὰ εὕρῃ συμμάχους καὶ ὑποστηρικτάς.

(1) Γραφεῖα: Ἀδώνιδος, 8.

(2) Γραφεῖα: Ὁδὸς Σόλωνος 89. (3) Γραφεῖα Κοραΐ 7,

ΑΠΟ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΑΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ - ΔΡΑΣΕΙΣ - ΚΡΙΣΕΙΣ

Μετὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους ἡ **Πανσχολικὴ Ἐπιτροπὴ Προστασίας τῶν Ζῶων** ἀνασυνεκροτήθη, συμπεριλαμβοῦσα πολλοὺς νέους ἀντιπροσώπους γυμνασίων τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς. Ἡ πρώτη συνεδρίασις ἔγινε εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γνωστοῦ Ἀγγλου ἱστορικοῦ καὶ φίλου τῆς Ἑλλάδος κ. Wm. Miller, ὅστις προσέφερε τσαΐ εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους. Εἰς τὸν κ. Miller ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας τῆς ἐπιτροπῆς, πρέπει ὅμως νὰ εὐχαριστήσωμεν καὶ ὅλους τοὺς κ. κ. γυμνασιάρχας διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν εἰς τὸ νὰ βοηθήσουν τὸ ἔργον τῆς ἐταιρίας προθυμίαν, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας εἶναι ὁ ἀκόλουθος κατάλογος ἀντιπροσώπων: **Ἑλένη Ἰωαννίδου** (Α' Γυμν. Θηλ. Ἀθηνῶν). **Γεωργία Σκλάβου** (Β' Γυμν. Θηλέων Ἀθηνῶν). **Δημήτριος Παπασηλιόπουλος** (Β' Γυμν. Ἀρρένων Ἀθηνῶν). **Παναγ. Βαλαβάνης** (Γ' Γυμν. Ἀρρένων Ἀθηνῶν). **Ἀλέξ. Δελαγραμμάτικας** (Γ' Γυμν. Ἀρρένων Ἀθηνῶν). **Κωνστ. Κονταρίνης** (Γ' Γυμνάσιον Ἀρρένων Ἀθηνῶν). **Ἰωάννης Λασιπύτης** (Ζ' Γυμν. Ἀρρένων Ἀθηνῶν). **Ἐλευθ. Ζαφειρίου** (Η' Γυμν. Ἀρρένων Ἀθηνῶν). **Δημήτρ. Ἀνγίζος** (Θ' Γυμν. Ἀρρένων Ἀθηνῶν). **Ἀναστάσιος Μουσιάκης** (Θ' Γυμν. Ἀρρένων Ἀθηνῶν). **Κομνηνάκης** (Πειραματικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου). **Ἀντώνιος Σαμαράκης** (Κλασσικοῦ Τμήματος τοῦ Βαρβακείου Λυκείου). **Ἀλέξ. Ἀντωνόπουλος** (Πρακτικοῦ Τμήματος τοῦ Βαρβακείου Λυκείου). **Ἀλ. Σολωμός** (Κολλεγίου Ἀθηνῶν). **Εὐγένιος Φέτσος** (Μαρμαρείου Διδασκαλείου). **Ἀθως Πατίκης** (Σχολῆς Μεταξῶ). **Γ. Κοτζιάς** (Σχολῆς Μακρῇ). **Κ. Σαλονικιὸς** (Σχολῆς Νικολοπούλου). **Π. Ζαρεφόπουλος** (Β' Γυμν. Ἀρρ. Πειραιῶς). **Βλαδίμ. Τριφανίδης** (Γ' Γυμν. Ἀρρ. Πειραιῶς). **Χρήστος Θεοδωρίδης** (Δ' Γυμν. Ἀρρ. Πειραιῶς). **Ν. Βοϊατζής** (τοῦ Πειραματικοῦ Σχολείου τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου). **Δημ. Γρίσπος** (Δ' Γυμν. Ἀρρ. Πειραιῶς). **Μαρ. Μπράμος** (Μαρμαρείου Διδασκαλείου). **Νικ. Νικητάκης** (Ἐμπ. Σχ. Σαρμβαξεδάνη).

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἔγινε συζήτησις ἐπὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπιτροπῆς, ὅστις διετυπώθη καὶ ἐψηφίσθη ὡς ἑξῆς: «Σκοπὸς τῆς Πανσχολικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἡ καλλιέργεια, κυρίως μετὰ τῶν μαθητῶν τῆς Κατωτέρας καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, τῆς ἀγάπης πρὸς τὰ ζῶα καί, γενικώτερον, τῆς ἀνθρωπιστικῆς ἀρχῆς τῆς προστασίας παντὸς ἀδυνάτου. Ἐν τῇ προσπάθειά της ταύτῃ ἡ Π. Ε. ἐπιδιώκει νὰ γνωρίσῃ περισσότερον τὰ διάφορα ζῶα εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε ἐκ τῆς γνωριμίας ταύτης καὶ ἐγκυκλοπαιδικῆς τις μόρφωσις νὰ παρασχεθῇ καὶ τὸ αἶσθημα τῆς ζωοφιλίας νὰ βοηθηθῇ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν του».

Εἰς ἄλλας συνεδριάσεις της, ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισε, μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ νὰ ὀργανώσῃ τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς 16 Δεκεμβρίου εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων, εὐγενὲς προσφερομένην, ἑορτὴν εἰς τὴν ὁποίαν θὰ προσκληθῶν καὶ ἀντιπρόσωποι ὅλων τῶν ἄλλων Σχολείων τὰ ὁποία δὲν ἀντιπροσωπεύονται, διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ περισσότερα γνωριμὰ τῶν μελῶν τῆς Πανσχολικῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ τῶν. Κατὰ τὴν ἑορτὴν θὰ προσφερθῇ τσαΐ, θὰ γίνῃ σύντομος συνεδρίασις καὶ θὰ ἐπακολουθήσῃ χορὸς.

ΟΙ ΠΕΛΑΡΓΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΜΑΣ

Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Δράμας οἱ πελαργοὶ ἔφυγαν πρὸ καιροῦ βιαστικά, ἐγκατέλειψαν μάλιστα τὰ μικρά των. Τὸ γεγονός ἐπροξένησε κατὰ πληξιν καὶ δικαίως, ἀφοῦ τῶν πελαργῶν ἡ στοργὴ καὶ ἡ ἀλληλεγγύη εἶναι παροιμιώδεις. Πράγματι, τὰ πουλιὰ αὐτά, τὰ ὁποία ἔχουν καὶ τρόπον συνεννοήσεως μεταξύ των, ἔχουν τὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς ὁμοίους των, ὥστε, ὅταν ἀπὸ κάποιαν ἄλλην περιοχὴν ἔλθῃ ἀγγελιαφόρος μετὰ τὴν εἰδήσιν ὅτι οἱ ἐκεῖ πελαργοὶ κινδυνεύουν, πολυπληθὴς ἐνίσχυσις, εἰς ὥρατον τριγωνικὸν σχηματισμόν, ξεκινᾷ ἀμέσως καὶ σπεύδει εἰς βοήθειαν. Τὶ συνέβη λοιπὸν μετὰ τοὺς πελαργούς τῆς Δράμας; Μία ἐξηγήσις, ἐξ ὧν ἐδόθησαν, φαίνεται πιθανώτερα, ἀφοῦ τὰ ζῶα εἶναι πιστότερα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, εἰς τὰς ἀρετὰς μετὰ τῆς ὁποίας τὰ ἐπρόκειτο ἡ φύσις: «Ὅτι δηλαδὴ κάποιοι κίνδυνον ἄμεσον καὶ μεγάλον προησθάνθησαν. Ποιὸς ξεῦρε;...

ΕΚΔΕΙΠΟΥΝ ΟΙ ΛΑΓΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗΝ

Μέχρι τοῦδε κίνδυνος ἐξαφανίσεως ἐνὸς ζώου, λόγῳ τῆς ἀπηνουσίας διώξεώς του, δὲν εἶχε παρατηρηθῇ εἰς τὴν πατρίδα μας. Καὶ ὅμως τελευταίως ὁ «Κήρυξ τῶν Χανίων» ἐπανειλημμένως καὶ διὰ μακρῶν ἡσυχολήθῃ μετὰ τὸ ζήτημα, ζητῶν νὰ ληφθῶν μέτρα. Πράγματι, καθὼς πληροφοροῦμεθα ἀπὸ τὴν ἐν λόγῳ συνάδελφον, τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον πυκνὸ χιόνι εἶχε σκεπάσει τὴν περιφέρειαν τῶν Χανίων καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὸ ἡ διὰ βίας τῶν δυστυχισμένων λαγῶν ἐσημειοῦτο ἐκκρινέστατα. Στρατιαὶ δολόκληροι κυνηγῶν ἐπωφελήθησαν τὰς εὐκαιρίας—ἀλλὰ τί εὐκαιρίας, ἀφοῦ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι νὰ μὴ ὑπάρχουν σχεδὸν πλέον λαγοὶ εἰς ὅλην τὴν περιοχὴν...

ΣΚΥΛΙ-ΝΤΕΝΤΕΚΤΙΒ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΙΕΝΝΗΝ

Ἐνα λυκόσκυλο κατελήφθη ἀπὸ...τὸ ὄριον τῆς ἡλικίας καὶ ἐπῆρε σύνταξιν. Μάλιστα, ἕνα λυκόσκυλο. Ἀλλὰ τὸ λυκόσκυλο αὐτό, πού ἐχρησιμοποιεῖτο ἀπὸ τὴν Βιεννέζικην ἀστυνομίαν, εἰπαίτε σπουδαιότατον ρόλον, κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν, καὶ ἐβοήθησε σημαντικώτατα τὴν ἀστυνομικὴν ὑπηρεσίαν, χάρις εἰς τὴν ἰκανότητά του ν' ἀνευρίσκῃ «μετὰ τὴν μυραδιά» διαφόρους ἐγκληματίας. Τὸ σκυλὶ αὐτό, ὀνομαζόμενον «Ντότσα», εἶχε καταλάβῃ ὅτι αἱ ἰκανότητές του ἦσαν ὀφείλονται καὶ τὰς ἐχρησιμοποιοῦσε ἀπὸ πρωτοβουλίαν ἰδικήν του. Τὴν ἀρχὴν τοῦ σταδίου του εἶχε χάμει μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν ἐνὸς φονέως, προσέφερε δὲ ἐπὶ εἴη ἀληθινὰ πολυτίμους ὑπηρεσίας. Ὡστε δικαίως τώρα ἀνεπαύθη ἀπὸ τοὺς κόπους του.

ΕΝΙΣΧΥΕΤΕ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΔΕΤΕ ΤΟΝ «ΦΙΛΟΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ».

ΕΝΑΣ ΕΛΕΦΑΣ ΦΙΛΟΘΕΑΜΩΝ

Εἰς κάποιαν ὑποδοχὴν τοῦ Προέδρου τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν Ρουζβελτ, ἔτυχε νὰ ὑπάρχῃ ἐκεῖ κοντὰ καὶ κάποιος ἐλέφας, ὁ ὁποῖος ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς τὰ λιμενικὰ ἔργα. Ἡθέλησε λοιπὸν σοβαρώτατα νὰ...ἰδῇ καὶ αὐτὸς τὸν Ρουζβελτ καὶ νὰ μετὰσχῃ τῆς ὑποδοχῆς. Τὸν ἡμπόδισαν, ἀλλὰ ἦτο ἀμετάπειστος. Κάποιον ἀστυνομικὸν μάλιστα, πού τὸν «ἐστενοχώρησε» πολὺ, τὸν... ἐδίπλωσε μετὰ τὴν προβοσκίδα του καὶ τὸν ἐπῆρε μαζί του. Ἐπέμειναν τότε περισσότερον οἱ ἄλλοι καὶ ἔτσι ὁ ἐλέφας ἐχρησιμοποίησε τὸ συνηθισμένον του μέσον ἀμύνης: Ἐβούτηξε τὴν προβοσκίδα του εἰς κάποιαν ἐκεῖ δεξαμενὴν καὶ... ἀλλοίμονον εἰς ὅποιον ἐπλησίαζε!...

ΕΘΑΨΕ ΤΟΝ ΣΚΥΛΟΝ ΤΟΥ ΖΩΝΤΑΝΟΝ

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν κάποιος Τζὼν Μάκ κατεδικάσθη εἰς δύο μηνῶν καταναγκαστικὰ ἔργα, διότι ἔθαψε ζῶντα ἕνα σκύλον. Ὁ Μάκ, πλὴν τῆς ποιότητος του, κατεδικάσθη νὰ μὴ ἔχῃ σκύλον ἐπὶ τρία ἔτη, ἀφαιρεθείσης τῆς ἀδείας τὴν ὁποίαν εἶχε. «Ἡ ποινὴ, εἶπεν ὁ δικαστής, θὰ ἦτο βαρύτερα, εἰάν δὲν ἀπεδεικνύετο ὅτι ὁ Μάκ ἤθελε νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ σκύλου, διότι τοῦ ἐπνίγε τοὺς γάτους καὶ τὰς ὀρνίθους». Μία τοιαύτη ἐκδίκησις, τόσον τρομερὰ, προσδίδει βέβαια ψυχὴν κακοῦργον. Τοιαῦτα ὅμως κακοῦργήματα ἀπέναντι ζῶων δὲν σπανίζουν, δυστυχῶς. Ἐνῷ σπανίζουν τιμωρία παραδειγματικά, ὥπως ἡ προαναφερθεῖσα.

ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ ΠΟΥ ΕΣΩΣΑΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ὅτι σκύλοι καὶ ἄλλα ζῶα ἔσωσαν πολλὰς κινδυνεύοντας ἀνθρώπους, εἶναι γνωστόν. Ἰδοὺ ὅμως ὅτι καὶ τὰ πουλιὰ κατορθώνουν τὸ ἴδιον. Εἰς τὴν Γερμανικὴν πόλιν Γκροσλάρ, κάποια μητέρα ἀφῆκε τὰ τέσσαρα παιδιά της νὰ κοιμῶνται εἰς ἕνα δωμάτιον καὶ εἰργάζετο εἰς ἕνα ἄλλο συνεχόμενον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε μέσα εἰς κλουβία εἰκοσι καναρίνια. Αἰφνιδίως παρετήρησεν, ὅτι τὰ καναρίνια ἔπαιζαν τὸ πρῶτόν των τραγοῦδι καὶ διεδήλωναν ζωηρὰν ἀνησυχίαν.

Κατελήμμενη ἀπὸ περίεργα προαισθήματα, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῶν παιδιῶν της, τὰ ὁποία εἶδεν ἀναίσθητα καὶ σχεδὸν δηλητηριασμένα ἀπὸ τὸ ἀνθρώπινον ὄξυ πού ἀνεδίδετο ἀπὸ τὰ μισαναμμένα κάθρουνα ἐνὸς μαγκαλιού. Ἄνοιξεν ἀμέσως τὰ παράθυρα καί, μετὰ τὴν βοήθειαν καὶ τοῦ ἱατροῦ πού ἐκλήθη, τὰ παιδιά ἐσώθησαν.